

PREDDVOR

Glasiło Občine Preddvor | številka 1 | marec 2021

www.preddvor.si

Gorenjski glas je res odličen časopis

Ima 74-letno tradicijo, izhaja vsak torek in petek, in ker ne izhaja vsak dan, ga lahko berete več dni. Prinaša novice iz vse Gorenjske, zato v njem čisto vsak bralec najde kaj zanimivega zase, saj je poln informacij, ki jih ni mogoče najti nikjer drugje. Del časopisa so številne občinske in tematske priloge, novice, zanimive zgodbe, intervjuji, osmrtnice, zahvale, križanka, strip in šale, ki vas bodo nasmejale.

Gorenjski glas je prijazen prijatelj, ki vas bo obiskoval dvakrat tedensko. Verjemite, da boste tako kot naši naročniki tudi vi komaj čakali, da se bo spet znašel v vašem nabiralniku.

Za naročilo in več informacij pokličite 04/201 42 41 vsak delovni dan od 8. do 15. ure ali pišite na narocnine@g-glas.si. Pridružite se naši veliki družini naročnikov!

Gorenjski glas je najbolj bran regionalni časopis v Sloveniji.

Gorenjski Glas
www.gorenjski-glas.si

V visoki gredi lahko gojimo zelenjavo preprosto in udobno. S tunelom iz folije ali pokrovom za toplo gredo na najmanjši površini tudi v jeseni in pozimi lahko sami nekaj pridelamo. V knjigi so ideje za zasaditve in nego od preprostih kombinacij pa vse do zahtevnih različic – s 15 vzorčnimi gredami za preproste dodatne posevke.

80 strani, mehka vezava z zavihki,
format: 214 x 172 mm

10
EUR

* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu,
Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel.
št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti,
se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Buče vsebujejo veliko hranil, zato jih je treba čim bolj okusno izkoristiti. S pomočjo knjige, kjer je 60 receptov, se naučimo pripravljati 9 vrst buč: cukete, patišonko, čajoto, hokaido, sweet dumpling, maslenko, blukuri, sweet mamo in muškato bučo.

Število strani: 164 strani, 17 x 23 cm, trdo vezana

15
EUR

* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu,
Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel.
št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti,
se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

STRAN 6**Starejše bodo vozili prostovoljni vozniki**

Občina Preddvor se letos vključuje v projekt Prostofer. Pred kratkim so kupili avto in pripravili izobraževanje za prostovoljne voznike, projekt pa bo zaživel 22. marca.

STRAN 7**Kljub vsemu ne zmanjka optimizma**

Gradbeni odbor za spremljanje aktivnosti v zvezi s pripravo projektne dokumentacije in izgradnjo Nogometnega centra Preddvor je bil imenovan 1. februarja 2019.

STRAN 13**»Grof in grofica« v gradu Dvor**

Občina Preddvor je letos podpisala najemno pogodbo za del gradu Dvor z Zavodom za kulturo, turizem in kulturno dediščino Grof in Grofica. Najemnika sta Tanja Šubelj in Florjan Sušnik.

STRANI 20 IN 21**Vsako od nas potrebuje sočuten »objem«**

Patra Karla Gržana smo v Preddvoru v živo spoznali na zadnjem pogovornem večeru v lanskem septembru.

STRAN 23**Jubilejno leto Matije Valjavca**

Sedemnajstega februarja je minilo 190 let, kar se je na Srednji Beli pri Preddvoru na domačiji pri Kračmanu rodil Matija Valjavec, jezikoslovec, zbiralec ljudskega slovstva, pesnik, prevajalec, učitelj.

STRAN 26**Rada imam ljudi in z veseljem pomagam**

Kadar koli se srečam z gospo Anico Celar Gorza, občudujem njen nalezljivi nasmeh, radost do življenja, izvirne ideje in rešitve, pripravljenost pomagati drugim ...

www.visitpreddvor.si

PREDDVOR

PREDDVOR je priloga časopisa **Gorenjski Glas**

PREDDVOR (ISSN 2670-6687) je priloga Gorenjskega glasa za Občino Preddvor, izhaja štirikrat letno, urednica Danica Zavrl Žlebir (danica.zavrl@g-glas.si), odgovorna urednica Marija Volčjak, oblikovanje Matjaž Švab, oglasno trženje Janez Čimžar (janez.cimzar@g-glas.si, 041/704 857). Priprava za tisk Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj (info@g-glas.si, tel. 04/201 42 00). Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče; Dunajska 5, 1000 Ljubljana. Distribucija Pošta Slovenije, d. o. o., Slomškov trg 10, 2500 Maribor. Preddvor izhaja v nakladi 19.000 izvodov, brezplačno ga prejemo vsa gospodinjstva in drugi naslovniki v občini Preddvor, priložen je tudi izvodom Gorenjskega glasa. Na naslovnici: Znanička pomladi / Foto: Gorazd Kavčič

Arhitekturna delavnica v Preddvoru

Tudi v Preddvoru je januarja v okviru projekta Arhitektura gorenjskih vasi potekala brezplačna delavnica. Želja, da se ohranijo vzorci arhitekturne dediščine in se v novejšem krajinskem in arhitekturnem pogledu vključijo v nov razvoj.

Danica Zavrl Žlebir

Center za trajnostni razvoj podeželja (CTRP) Kranj je pripravil arhitekturno izobraževalno delavnico v okviru projekta LAS Arhitektura gorenjskih vasi, ki ga sofinancira tudi EU.

Značilna podoba številnih gorenjskih vasi se v zadnjih desetletjih v veliki meri izgublja zaradi spremenjenih vzorcev gradnje. Naselje Preddvor je s slikovitim ozadjem Kamniško-Savinjskih Alp, nekaterimi značilnimi dominantnimi stavbami in prostorskimi ureditvami v veliki meri še uspelo ohraniti arhitekturno in predvsem krajinsko podobo. A razvoj tudi tu prinaša spremembe, ki niso vedno samo pozitivne. Slušatelji brezplačnih delavnic so na Zoomu prisluhnili arhitektu, urbanistu in esejistu Janku Rožiču, ki je spregovoril o značilnostih arhitekture in predvsem krajinske podobe naselja Preddvor ter možnostih za njegov trajnostni razvoj, predstavil pa je

tudi primere dobrih praks podeželskih naselij v Sloveniji, kjer aktivno ohranjajo glavne značilnosti arhitekturne in krajinske podobe z namenom ohranjanja kvalitete bivanja domačinov, kulturne dediščine in krepitev priložnosti za razvoj turizma.

Kot je v uvodu pojasnil Uroš Brankovič iz CTRP Kranj, se bo triletni projekt letos iztekel, v njem pa poteka več investicijskih aktivnosti za ohranjanje arhitekturne dediščine na Gorenjskem (dobri primeri so obnova Vogvarjeve hiše v Dupljah, »vage« v Bohinju, obnove in sodobne uporabe kozolcev na Gorenjskem) in tudi izobraževalne in promocijske aktivnosti. Poleg arhitekturne delavnice v Preddvoru so bile te organizirane v štirih gorenjskih krajih: v Mavčičah, Žiganji vasi, Šenčurju in Bitnjah. Janko Rožič je v besedi in sliki prikazal, kako so v preteklosti stari mojstri znali urejati prostor in ga uglaševati z naravo. Opozoril je na naravne dominante, po katerih so se ravnali, in na kulturne, ki že stoletja označujejo naš prostor, denimo cerkve, ki s svojo vertikalo »povezujejo nebo in zemljo«. Prejšnje stoletje je s svojimi posegi v prostor žal prineslo veliko slabega, zato kaže o tem času dobro premisliti in preprečiti, da bi v prihodnje razvoj prinašal razkroj, ter prostor uporabljati na način, ki je harmoničen s celoto. V Preddvoru prepoznamo kar nekaj elementov, ki jih je vredno ohraniti, denimo grajski vrt, ki naj ostane odprt in ne namenjen pozidavi, pač pa naj bo gradnji namenjen severnejši predel naselja. Tudi osrednji del Preddvora s cerkvijo in gradom predstavlja dragocenost, velik potencial je tudi jezero, vse to je del lokalne identitete. Govorec je izrazil željo, da bi v prihodnje v Evropi prevladal način dojemanja prostora, ki tega uglašuje z naravo, kot so to znali stari mojstri, ki so to počeli racionalno pa tudi z globokim občutenjem prostora. Resda so živeli drugačen tempo življenja, kot ga živimo danes, a tudi mi se bomo morali ustaviti in stvari drugače premisliti, je menil Janko Rožič.

Na delavnici je sodelovalo kakih trideset udeležencev, med domačini tudi strokovnjaki za kulturno dediščino. Slednji obžalujejo, da je tudi v Preddvoru izginilo več starih stavb, ker so zaradi dotrajanosti propadle. Staro skušajmo v prihodnje ohraniti in ga povezati z novim, menijo udeleženci, nekateri tudi kritični do politike prostora, kjer se križajo interesi investitorjev, občinskih urbanističnih programov in predpisov upravnih enot.

Oddana vloga za gradbeno dovoljenje

Občina Preddvor ima izdelano projektno dokumentacijo za gradnjo športne dvorane s širitvijo šole, po kateri bo na mestu sedanje telovadnice zgrajena nova dvorana in dodatni prostori za šolo: učilnice, razdelilnica hrane oz. jedilnica, garderobe ... Ob koncu februarja je bila oddana vloga za sofinanciranje nepovratnih sredstev na ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, kjer občina računa na poldrugi milijon evrov nepovratnih sredstev. Po projektantskih ocenah je celoten projekt vreden 7,5 milijona evrov, v prvi fazi mu bodo namenili štiri milijone. V letošnjem proračunu so sto tisoč evrov predvideli za dokumentacijo in začetek del. Zaključek pričakujejo v letu 2023. Začetek gradnje je v veliki meri odvisen tudi od tega, ali bodo ta sredstva odobrena, prav tako začetek del, ki je sicer predviden ob koncu tega leta. V prvem tednu marca pa je bil projekt oddan na Upravno enoto Kranj za pridobitev gradbenega dovoljenja. Župan Rok Roblek je za spremljanje aktivnosti v zvezi s pripravo projektne dokumentacije in izgradnjo dvorane s širitvijo šole izdal sklep o imenovanju gradbenega odbora.

Spoštovani!

Rok Roblek, vaš župan

Leto se je obrnilo in pomlad je zopet med nami. Letni čas, ki ne prebujajo zgolj narave, temveč tudi nas. V teh časih kujemo načrte, kaj vse bo treba letos postoriti, razmišljamo, kaj smo v lanskem letu zamudili, morda kje dopustovati in podobno.

Marsikdo bi rekel, da smo lansko leto veliko zamudili, saj je bilo z izjemo poletja mnogo stvari zaprtih in odpovedanih. Če so bile vse okrog nas omejitve pa smo, upam, uspeli razumeti, da časov, kot smo jih poznali pred prihodom novega virusa, ne bo več. Nova realnost, kot slišimo, ali preprosto dejstva, ki nas obkrožajo, ki jim nima smisla kljubovati.

Pomlad pokaže tudi, kakšen odnos imamo do narave. Prepričan sem, da velika večina ne meče odpadkov iz avtomobila, a vendar se jih je kar nekaj nabralo tudi v Preddvoru. Na najbolj kritičnih odsekih bo za čiščenje skrbela tudi občina. Prihaja spomladanska čistilna akcija, med drugimi pa je kar nekaj prostovoljcev, ki na svojih sprehodih v naravi često tudi pobirajo odvržene odpadke. Vsi, ki se jim želite pridružiti, lahko vrečke brezplačno prevzamete na občini. Pred dnevi sem spremljal zanimivo razpravo v zvezi z zbiranjem odpadkov. Zanimivo, da se predlaga predvsem, da ni javnih košev za odpadke, saj mora vsak sam poskrbeti za odpadke, ki jih proizvede.

V letošnjem letu nas čaka kar nekaj novosti. O infrastrukturnih zadevah ne bi pisal preveč, saj so bile že večkrat predstavljene oziroma bodo vse leto tudi na naši spletni strani in v tem glasilu. Spomnil bi, da letos obeležujemo osebna praznika dveh velikanov izpod Storžiča, Matije Valjavca in Matije Nagliča. V ta namen bo Kulturno društvo Josipine Turnograjske s pomočjo Zavoda za turizem organiziralo mednarodni simpozij. Ob robu dogodka bo izdan tudi zbornik.

Skupaj z otroki iz Osnovne šole Matije Valjavca snujemo poletno festivalsko dogajanje, ki bo v prihodnjih letih zapolnjevalo mesec junij, mesec praznovanja Občine Preddvor. Junija se nadejamo tudi odprtja dela gradu Dvor. Spomnimo, da nam je po kar nekaj srečanjih in usklajevanjih v letošnjem letu uspelo podpisati najemno pogodbo z »grofom in grofico«, ki bosta v gradu postavila svojo razstavo. Dela v gradu in v njegovi okolici ne bodo zaključena v juniju, temveč se bodo nadaljevala v prihodnja leta. Z najemnikoma smo se namreč strinjali, da je gospodarno, da grad čim prej predstavimo javnosti, nato pa njegovo vsebino in okolico neprestano nadgraju-

Župan Rok Roblek / Foto: Gorazd Kavčič

jemo in izboljšujemo. V ta namen je občina oddala vlogo na javni razpis ministrstva za kulturo, kjer pričakujemo 50-odstotno stopnjo sofinanciranja obnove fasade, oken in vrat.

Usklajevanja v zvezi z jezerom Črnava so zaključena, a vendar dobivajo nove razsežnosti. Dela bi občina – med drugim tudi zaradi odobrenih evropskih sredstev – že začela, a je najprej prišlo do zakasnitve zaradi drsti rib in razmnoževanja dvoživk ter puščanja jezerskega dna ob gradu Hrib. Delati bomo začeli v prvi polovici meseca maja.

Turizem ima zaradi trenutne epidemiološke situacije drugačno osnovo. Predvsem ni množičen, je osredotočen na domače, tudi dnevne goste. Prepričan sem, da bo atraktivnost Preddvora privabila tudi investitorje v hotelski del ob jezeru. Ključni potencial predstavlja dostopna cesta, obvoznica mimo naselja Hrib. V dveh letih smo si močno prizadevali za definicijo cenovno vzdržne trase ceste in v prihodnjih dneh verjamem, da bomo korak bliže k realizaciji.

Že Charles Darwin je v svojih raziskovanjih evolucije vrst odkril, da ne preživijo najmočnejši, temveč tisti, ki so se sposobni najhitreje prilagajati. Zato odvrzimo »železne srajce« in v letošnjem letu izpolnimo tisto, kar smo si zadali.

Oddajte pobude

Občina Preddvor sprejema pobude za spremembo namenske rabe zemljišč občinskega prostorskega načrta. Rok za oddajo vlog je 31. marec 2021.

Starejše bodo vozili prostovoljni vozniki

Občina Preddvor se letos vključuje v projekt Prostofer. Pred kratkim so kupili avto za te namene in pripravili izobraževanje za prostovoljne voznike, projekt pa bo v občini zaživel 22. marca.

Prostofer je trajnostni vseslovenski prostovoljski projekt zavoda Zlata mreža za mobilnost starejših, ki povezuje starejše osebe, ki potrebujejo prevoz in ne zmorejo uporabljati javnih in plačljivih prevozov, s starejšimi aktivnimi vozniki, ki pa po drugi strani radi priskočijo na pomoč.

Številni starejši imajo velike težave s prevozi, sploh če so doma zunaj mestnih središč, kjer ni razvite avtobusne mreže. Prostofer je namenjen vsem tistim starejšim, ki ne vozijo sami, nimajo sorodnikov in imajo nizke mesečne dohodke pa tudi slabše povezave z javnimi prevoznimi sredstvi. Prostofer jim omogoča lažjo dostopnost do zdrav-

Prostovoljni vozniki iz občine Preddvor, ki bodo sodelovali v projektu Prostofer, z županom Rokom Roblekom / Foto: Gorazd Kavčič

OBJAVA JAVNIH RAZPISOV ZA LETO 2021

Občina Preddvor obvešča, da je od ponedeljka, 1. marca 2021, na spletni strani www.preddvor.si objavila javne razpise za leto 2021, in sicer:

1. Javni razpis za zbiranje predlogov za sofinanciranje kulturnih programov in dejavnosti v Občini Preddvor v letu 2021 – prijava je možna do **31. marca 2021**;
2. Javni razpis za zbiranje predlogov za sofinanciranje športnih programov v občini Preddvor v letu 2021 – prijava je možna do **31. marca 2021**;
3. Javni razpis za dodelitev pomoči za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva, gozdarstva in podeželja v občini Preddvor v letu 2021. Javni razpis obsega:
 - ukrep št. 1.1. Posodabljanje kmetijskih gospodarstev;
 - ukrep št.1.2. Urejanje kmetijskih zemljišč in pašnikov
 - ukrep št. 5 Podpora investicijam za varno delo v gozdu;
 - ukrep št.6 Podpora šolanju na poklicnih in srednješolskih kmetijskih ter gozdarskih programih;
 - prijava za ukrepe št. 1.1.,1.2.,5 in 6 je možna do **31. marca 2021**.
 - ukrep št. 7 Podpora delovanju društev s področja kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja, prijava za ukrep št.7 je možna do **1. oktobra 2021**.
4. Javni razpis za sofinanciranje turistične dejavnosti društev na območju občine Preddvor v letu 2021 – prijava je možna do **31. marca 2021**.

Vse informacije zainteresirani prejmejo po telefonu 04/ 275 10 00 v času uradnih ur in po elektronski pošti na obcina@preddvor.si.

niške oskrbe, brezplačne prevoze do javnih ustanov, trgovinskih centrov ipd. Uporabnik, ki potrebuje prevoz, pokliče na brezplačno številko 080 10 10. V komunikacijskem centru nato zabeležijo njegove podatke in lokacijo prevoza. Po najavi prevoza klicni center obvesti prostovoljnega voznika o prevozu in to sporoči uporabniku, za katerega se opravi prevoz. Vozilo je zagotovljeno s strani občine, prav tako je poskrbljeno za zavarovanje tako voznika kot tudi sopotnikov. Klicni center bo na voljo za rezervacije prevozov vsak delavnik med 8. in 18. uro, rezervacijo prevoza pa je treba napovedati vsaj tri dni pred izvedbo storitve. Vozniki prostovoljci bodo prevoze opravljali od ponedeljka do petka med 8. in 16. uro, izjemoma pa se lahko dnevi in ure tudi prilagodijo potrebam.

Z velikim srcem, ki jemlje svojo humanost za samoumevno in častno dejanje, je pristopilo osem prostovoljcev iz občine Preddvor. Župan Rok Roblek jim je simbolično predal ključje in jim začel srečno vožnjo, Zlata mreža pa je zanje organizirala usposabljanje v prostorih občine, tako da so zdaj pripravljene na vožnje. Projekt bo zaživel 22. marca. V Preddvoru poudarjajo, da želijo s projektom Prostofer prispevati k večji mobilnosti starejših in s tem povečati socialno vključenost starejših na splošno. Projekt Prostofer pa krepi tudi zavest o prostovoljstvu in medsebojni pomoči med občani. Še naprej pa lahko prostovoljci svojo pripravljenost za sodelovanje sporočijo na občino (tel. številka 04/27 51 000 ali elektronski naslov obcina@preddvor.si).

Kljub vsemu ne zmanjka optimizma

Župan je 1. februarja 2019 uradno s sklepom imenoval gradbeni odbor za spremljanje aktivnosti v zvezi s pripravo projektne dokumentacije in izgradnjo Nogometnega centra Preddvor.

Slavko Alojz Bogataj

Kasneje smo se člani soglasno in tudi s podporo župana strinjali, da je projekt širšega pomena, zato od tedaj govorimo športnem parku, ki bo poleg osnovne infrastrukture za igranje nogometa obsegal še druge možnosti za športne aktivnosti in aktivno preživljanje prostega časa kar najširšega kroga občanov. Prav tako smo se strinjali, da je prednostna naloga izgradnja velikega nogometnega igrišča s pripadajočo infrastrukturo, kjer je najpomembnejši objekt s slačilnicami, saj je zaprtje obstoječega igrišča za žago vseskozi v zraku.

In kje smo po dveh letih? Dokumentacija za gradbeno dovoljenje je bila jeseni 2019 vložena, gradbeno dovoljenje napisano, vendar nepodpisano, projekt pa je na ARSO (Agencija RS za okolje) stopil v vrsto za presojanje vplivov na okolje. Ponovno je bila dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja na UE Kranj

vložena oktobra lani po prejemu sklepu, da predhodna presoja vpliva ni potrebna (?). Povzetek tega skoraj leto dni trajajočega obdobja je, da se je projekt prestavljal z ene birokratske mize na drugo. Na Fundacijo za šport je bil sredi novembra vložen Dokument investicijske identifikacije projekta (DIIP) z vlogo za sofinanciranje. Pričakovali smo, da smo glavne težave premagali in da bo gradbeno dovoljenje izdano do konca januarja letos, kot je bila prvotna zahteva v razpisu Fundacije. Rok je bil sicer zaradi epidemioloških razmer podaljšan do konca februarja. Kljub dobremu občutku se zadeva na upravni enoti v Kranju ni premaknila nikamor, tako da nam gradbenega dovoljenja ni uspelo pridobiti.

Predstavniki društva, ki smo člani gradbenega odbora, smo postopoma postajali nervozni, tudi zaradi tega, ker je bilo s strani predsednika gradbenega odbora in predstavnikov občine, vključno z županom, uradne informacije ali verodostojna stališča

težko dobiti. To pa še ni vse. Povsem naključno smo prišli do informacije, da so z upravne enote 2. februarja 2021 ponovno (?) poslali zahtevo za uskladitev in dopolnitev dokumentacije, ki se bere, kot da je projektna dokumentacija na nivoju osnutka. V tem času so potekla še nekatera že pridobljena soglasja. Kako to razumeti, če je bilo gradbeno dovoljenje že konec decembra 2019 na taisti upravni enoti že napisano, manjkal je le podpis? Projektanti so dopolnitev ter pojasnila v roku oddali in sedaj (spet) lahko samo čakamo.

Poudariti velja, da pozdravljamo in podpiramo aktivnosti, ki se izvajajo za izgradnjo športne dvorane, saj gre tako kot pri športnem parku za nujno in prepotrebno športno infrastrukturo, s katero bodo krajani ogromno pridobili in kar smo do sedaj na leta zavistno opazovali v vseh okoliških občinah. Vsekakor ne želimo, da bi se projekta kakorkoli časovno ali s stališča financiranja izključevala. Nekaj je tudi povsem skupnih točk. Po dostopnih informacijah bo dvorana umeščena na obstoječe igrišče z umetno travo, ki je daleč najbolj uporabljena športna površina, zgrajena v okviru prenove leta 2017. Za obdobje, preden bo zgrajeno pomožno igrišče v športnem parku, bo treba zagotoviti vsaj začasno lokacijo, vendar se s tem problemom, kot kaže, pristojni še niso resno ukvarjali.

Ker nam v vsej šestdesetletni zgodovini najmnogičnejšega športnega društva v občini optimizma ni nikoli zmanjkalo, še vedno upamo na ugoden razplet in začetek gradnje velikega nogometnega igrišča v športnem parku najkasneje letošnjo jesen.

Kako bo videti športni park / Skica: Hafner Arhitekti, d. o. o.

VODOVODNA ZADRUGA PREDDVOR, z. b. o.

Goričica 7, 4205 Preddvor

Datum: 27. 2. 2021

Letno poročilo Vodovodne zadruga Preddvor o kakovosti pitne vode za leto 2020

Vodovodna zadruga Preddvor oskrbuje s pitno vodo iz vodovodnega sistema Nova vas prebivalce v naseljih Nova vas, Preddvor, Breg ob Kokri, Spodnji del Tupalič, Hrib, Sp. Bela, Sr. Bela in Zg. Bela.

Za zagotavljanje ustrezne pitne vode po Pravilniku o pitni vodi ima Vodovodna zadruga Preddvor v vodohranu v Novi vasi nameščeno UV-napravo za spremljanje stanja kakovosti pitne vode po sistemu HACCP (mesta vzorčenja, načini odvzema vzorcev, pogostost odvzema, vrsta preskusa vzorca – mikrobiološka analiza ali fizikalno-kemijska) in strokovnega sodelavca, ki v skladu s Pogodbo o poslovnem sodelovanju z Nacionalnim laboratorijem za zdravje, okolje in hrano – enota Kranj sodeluje pri spremljanju zdravstvene ustreznosti pitne vode v skladu s Pravilnikom o pitni vodi (Ur. l. RS, št. 19/2004, 35/2004, 26/2006, 92/2006 in 25/2009) na vodovodu, ki je v upravljanju Vodovodne zadruga Preddvor.

Spremljanje zdravstvene ustreznosti pitne vode zajema: vzorčenje pitne vode, terenske meritve, mikrobiološke in kemijske preiskave pitne vode in oceno skladnosti.

S strani Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano (NLZOH) so bili v letu 2020 odvzeti naslednji vzorci:

MIKROBIOLOŠKA PRESKUŠANJA				FIZIKALNO-KEMIJSKA PRESKUŠANJA			
redna		občasna		redna		občasna	
štev. odvzetih vzorcev	štev. neskladnih	štev. odvzetih vzorcev	štev. neskladnih	štev. odvzetih vzorcev	štev. neskladnih	štev. odvzetih vzorcev	štev. neskladnih
8	0	2	0	3	0	1	0

V okviru državnega monitoringa ministrstva za zdravje so bili odvzeti naslednji vzorci:

MIKROBIOLOŠKA PRESKUŠANJA				FIZIKALNO-KEMIJSKA PRESKUŠANJA			
redna		občasna		redna		občasna	
štev. odvzetih vzorcev	štev. neskladnih	štev. odvzetih vzorcev	štev. neskladnih	štev. odvzetih vzorcev	štev. neskladnih	štev. odvzetih vzorcev	štev. neskladnih
3	0	1	0	3	0	1	0

Kot je razbrati iz zgornjih podatkov, so bili vsi vzorci, odvzeti v okviru notranjega in državnega nadzora, zdravstveno ustrezni in skladni s Pravilnikom o pitni vodi (Ur. l. RS, št. 19/2004, 35/2004, 26/2006, 92/2006 in 25/2009).

Vodovodna zadruga Preddvor ima nameščen »online« merilec motnosti na viru, ki neprestano meri odstopanja od običajne motnosti vode. V letu 2020 smo dvakrat (27. julija in 26. septembra) zaznali povečane vrednosti. Vzrok so bile povečane padavine. Vsakokrat smo preventivno podali razglas o prekuhavanju pitne vode. Vzporedno smo izvajali še dodatne mikrobiološke analize, ki pa niso pokazale neskladnosti ali zdravstvene neustreznosti pitne vode. Zato smo podali preklic prekuhavanja takoj, ko je motnost vode padla na običajno raven.

Porabnike tudi želimo opozoriti, da je treba primerno vzdrževati hišni vodovodni sistem. Redno je treba pregledovati in čistiti vodomerni jašek, ki mora biti vedno dostopen. Posebno opozorilo velja uporabnikom na območju, kjer imajo že nameščene vodomere za daljinsko odčitavanje, kajti prej je popisovalec vsako leto fizično pregledal vodomerni in jašek ter zaznal morebitno puščanje na območju vodomera, kar z daljinskim odčitavanjem odpade, zato vas na to še posebej opozarjamo, da ne bi prišlo kasneje do težav z obračunom porabe vode in obračunom okoljske dajatve, ki jo zaračunava Komunala Kranj.

Redno je potrebno tudi čiščenje mrežic na pipah, ob daljših odsotnostih pa je treba točiti vodo iz pip toliko časa, da se temperatura stabilizira (nekaj minut). Največjo potencialno nevarnost predstavljajo rokavi v napeljavi, ki so dolgi in imajo na koncu samo eno pipo, ki jo redko uporabljamo. Takšne »mrtve rokave« je najbolje ukiniti ali pa redno točiti vodo iz njih. Obveščamo vas tudi, da vsako leto na hrbtni strani decembrske položnice objavimo načine obveščanja ob izrednih dogodkih (preventivni ukrepi, okvare in prekinitve dobave ...). ***Ker dobra pitna voda ni naključje!***

Kmetije bodo občutile spremembe kmetijske politike

Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Jože Podgoršek je med nedavnim obiskom na Gorenjskem obiskal tudi preddvorskno občino.

Cveto Zaplotnik

Minister Jože Podgoršek je v spremstvu poslanke Mateje Udovč obiskal pet kmetij v cerkljanski, kranjski in radovljiški občini, sestal pa se je tudi z vodstvom preddvorske občine. Kot je dejal, so v okviru priprav na novo programsko obdobje skupne kmetijske politike poskušali dobiti na terenu čim več informacij o tem, kako kmetije vidijo prihodnost slovenskega kmetijstva, kaj so ključni problemi in izzivi, kako jim država v času koronarazmer lahko pomaga ... Na vprašanje, kaj si gorenjsko kmetijstvo lahko obeta od

nove kmetijske politike, je odgovoril, da bodo kmetije vsekakor občutile spremembe. »Spremembe so nujne, s sedanjim stanjem niso zadovoljni v nobeni kmetijski dejavnosti, tudi vsi ukrepi sedanje kmetijske politike niso dali zelenih rezultatov. V novem programskem obdobju zato ne bo več najbolj pomembno, koliko denarja bo dobila posamezna dejavnost, ampak predvsem to, kakšne rezultate bodo dajala vložena sredstva. Evropska komisija bo vsaki dve leti preverjala, ali države s porabljenim denarjem dosegajo predvidene učinke,« je dejal minister in dodal, da finančni ukrepi nove kmetijske politike še niso toliko

usklajeni, da bi jih že lahko predstavili javnosti. »Tudi koronakriza nam je pokazala, kje smo najbolj šibki – pri sodelovanju, povezovanju, oblikovanju prehranskih verig, razvoju, prenosu znanja na kmetije, pomladitvi kmetijskih gospodarstev ...« je dejal in kot primer dobre povezanosti izdvojil mlečni sektor.

V preddvorski občini so ministru ob obisku predstavili nekatere kmetijske probleme – težave, ki jih imajo z divjadjo in zvermi, neurejenost glede plačila komunalnega prispevka za gradnjo kmetijskih objektov na državni ravni, pa tudi nekatere razvojne načrte s področja kmetijstva, gozdarstva, lovstva in ribištva, med drugim sodelovanje v projektu Turizem ribjih doživetij. Župan Rok Roblek je opozoril na problem prostorsko utesnenih kmetij, ki bi se za razvoj in širitev morale preseliti iz vasi na drugo lokacijo, pa tudi na problematiko javnih razpisov za ukrepe kmetijske politike, pri katerih so gorenjske kmetije zaradi razvitosti regije na slabšem kot kmetije iz manj razvitih regij. »Ne smemo se deliti na razvite in nerazvite, oboji potrebujejo finančno pomoč za vlaganja,« je dejal Roblek in poudaril, da je treba vlagati tudi v razvojno najboljše kmetije. Minister Podgoršek je dejal, da v sedanjem programskem obdobju ni finančnih podpor za preselitev kmetij, vključno s stanovanjskim delom, na novo lokacijo. Pri pripravi ukrepov za novo programsko obdobje bodo razpravljali tudi o podpori za preselitev kmetij, vendar bo pred ministrstvom in drugimi deležniki težka naloga, da bodo iz nabora želja za 18 milijard evrov izbrali ukrepe za 1,8 milijarde evrov, kolikor bo na voljo denarja.

Minister Jože Podgoršek (levo) in preddvorski župan Rok Roblek
/ Foto: Primož Pičulin

Novi koronavirus jih ni ustavil, svoje delovanje so prilagodili

Sestrični, Bašljanki in aktivni občanki. Jana Smolej in Aleksandra Zibelnik Badii. Prva je že drugi mandat tudi predsednica Turističnega društva (TD) Bašelj, druga pa drugo leto predseduje Krajevnemu odboru Rdečega križa (KO RK) Bašelj.

.....
Alenka Brun

Kljub temu da je v naša življenja lansko leto posegel covid-19, pravi Jana Smolej, so se v društvu prilagodili situaciji. Aleksandra Zibelnik Badii doda, da so nekatere dogodke vsemu navkljub izpeljali, a prilagojeno aktualnim ukrepom. Določene delavnice in projekti, otroške urice pa so se preselili na splet. Smolejeva nadaljuje, da so decembra izpeljali celo dva spletna izziva, najbolj pa jim je uspela organizacija Brezstičnega Božička. »V bistvu so odpadli le izleti in večje prireditve. Pa za starejše nismo imeli tradicionalne pogostitve. Če se bo dalo, jo bomo izpeljali sedaj, na velikonočni ponedeljek. Načrtujemo tudi Velikonočnega zajčka in dogodek ob materinskem dnevu na nogometnem igrišču. Seveda če bo situacija to dopuščala.«

Bašljanki menita, da smo se na vse skupaj in prisotnost covid-19 že malo navadili, in kot pove Aleksandra Zibelnik Badii: »Menimo, da ne smemo kar vsega opustiti.« Nadaljuje, da pri RK že opažajo problem socialne in psihološke stiske ljudi, ki se kažejo kot posledica koronasituacije. Zato je KO RK Bašelj vse svoje moči usmeril v to, da ljudem olajša težke razmere.

»Že ko smo v Sloveniji prvič razglasili epidemijo, smo se povezali s TD Bašelj in javno objavili, da če kdo kaj potrebuje iz lekarne, trgovine ..., naj pove. Tudi če bi potreboval finančno pomoč. Povezali smo se s Civilno zaščito Preddvor, s prostovoljci in tudi drugače pomagali Domu starejših občanov Preddvor. Ljudje so videli, začutili, da pomoč obstaja, kar je marsikomu pomagalo priti skozi začetno krizo,« pripoveduje Aleksandra Zibelnik Badii.

Sogovornici poudarita tudi pomen mladinske skupine, ki obstaja v Bašlju. Treba je dodati, da tokrat ne gre za mladince, temveč pretežno za dekleta. Že v začetku lanskega marca so izdelala plakat, ga obesila na javno vaško tablo ter z njim ozaveščala, kaj lahko storimo, da se poskusimo zaščititi pred novim koronavirusom – opozorila so na primer na umivanje rok, nošnje maske. Dekleta so bila zelo aktivna tudi v času, ko je Hrvaško stresel potres. Tudi v tem primeru sta moči združila TD in KO RK Bašelj in pomoč prizadetim na potresnem območju je stekla takoj. Pri

Jana Smolej in Aleksandra Zibelnik Badii

tem se je dekletom – Nini in Urški Roblek, Sarah Levec, Širin ter Zarin Badii – pridružil še Jakob Smolej. Za Petrinjo se je bilo treba odločiti res hitro, sta soglasni Jana Smolej in Aleksandra Zibelnik Badii, ki se je povezala z Društvom hrvaških kulturnih društev v Sloveniji. »Člani društev so bili namreč v neposrednem stiku z župani, s predstavniki mest in ljudmi s prizadetega območja.« Akcija je stekla in na Hrvaško sta šla na koncu iz Bašlja dva tovorna kombija in pol zbranih stvari: od pijače, hrane do zimskih čevljev, bund, baterij, higienskih pripomočkov, čistil. Občina je prispevala tudi agregat. Nekaj je bilo tudi finančnih donacij, s katerimi so nakupili vodo, mleko, moko, izdelke z daljšim rokom trajanja. »Prva pošiljka je šla v bolnišnico v Sisku, druga pa v gasilni dom GD Slunj,« razloži Jana Smolej. Polnih osem dni je trajala akcija zbiranja in mladina je res pomagala, še enkrat poudarita.

Zibelnik Badijevi se zdi odlično, da tudi mladi razumejo in nesebično pristopijo, ko je treba pomagati. Smolejeva priki- ma in jo dopolni, da je v Bašlju že v splošnem tako, da ljudje takoj stopijo skupaj, če kdo kaj potrebuje.

Prišel je tudi Božiček

Jana Smolej

Kljub epidemiji v Bašlju nismo počivali, držali smo se vseh ukrepov, zato smo veliko stvari urejali s pomočjo elektronskih medijev, kar ni šlo, pa v okrnjeni obliki. Ves december nas je Klavdija Rakovec s svojo gledališko skupino razvajala s svojimi pravljicami, anekdotami in igrkami. Aleksandra Zibelnik Badii je vodila otroške igrice, da res ni bilo nikomur dolgčas. Izdelali smo tudi voščilnice za vse vaščane, izvedli Bašljanski coronski izziv, pomagali Domu starejših občanov Preddvor, imeli adventni koledar dobrih del.

Bašljanski fantje so postavili in okrasili smrečico na začetku vasi in brunarico. Odprtje z lučkami je potekalo v okrnjeni obliki in na Zoomu, pevci so zapeli nekaj božičnih pesmi. Obiskal nas je tudi Božiček, letos v nekoliko drugačni obliki, ampak mislim, da je bila izvedba fenomenalna, dobro sprejeta tudi po drugih vaseh. Jelenček Rudolf je namreč vozil Božička kar na štirikolesniku, pozdravit pa ga je peljal tudi starostnike v DSO Preddvor.

Pomočniki skratje so pred obiskom Božička, ko so otroci gledali igrico, razdelili darila pred vrata hiš. Ta so vsa pri-

Bašljanski Božiček na poti z darili

dobili v vasi, kajti lepo je, če se zavedamo, kaj vse lahko kupimo v okolici doma in si ne delamo nepotrebnih poti. Darilo je vsebovalo jajca, jogurt (Kmetija Pr' Krč), mleko (Kmetija Pr' Mešan), med (Ambrož in Majda Rakovec), igračo jojo (Pakles lesena darila Peter Kurnik) ter moko. Zraven so dobili še navodila za peko palačink, tako da so otroci s starši lahko ustvarjali. Čisto na koncu leta pa smo se na pobudo predsednice RK Bašelj Aleksandre Zibelnik Badii pridružili akciji Skupaj zmoremo in smo za Petrinjo na Hrvaškem, ki jo je prizadel potres, zbrali veliko donacijo. Zanja smo hvaležni vsakemu posamezniku, ki se je odzval, Občini Preddvor in Civilni zaščiti za agregat. Nad odzivom smo bili prijetno presenečeni. Zahvaljujem se tudi vsem prostovoljcem, Bašljanom, da so vedno pripravljeni za delo, akcijo in karkoli se dogaja.

Prvi nagradi za lovsko zgodbo v Preddvor

Na literarnem natečaju proznih in pesniških besedil z lovsko tematiko Lovske zveze Slovenije za leto 2020 sta prvi nagradi osvojila Preddvorčana Slavko Prezelj in Miha Marenče.

Franc Ekar

Na razpisu je sodelovalo 25 avtorjev z devetimi proznimi in 16 pesniškimi besedili. V drugi številki revije Lovca 2021 so bili ob slovenskem kulturnem prazniku 8. februarju razglašeni rezultati ocenjevalne komisije, ki je med proznimi besedili najvišje število točk prisodila zgodbi Krlji za gamse avtorja Slavka Prezlja, ki sicer že več let piše zgodbe za to revijo. Tokratna je pripoved o življenju in dogajanjih v cerkljanskih hribih z opisi narave in lovskih dogodivščin. Vrhunec zgodba doseže, ko se lovec Martin vrne z lova z zaledenelo zamrznjeno lovsko puško in jo odda na odtajanje v toplo zakurjeno kmečko »hišo«. Ko se puška odtali, se »sama« sproži in krogla risanice raztroši skrbno poravnane jabolčne krlje na krušni peči. Slavko

Prezelj je aktiven planinec, raziskovalec gozda in gora, odličan fotograf krajine in življenja v naravi. V Preddvoru vodi dramske kulturne aktivnosti, je tudi aktiven in natančen krajevni kronist, iskalec in zbiralec dogodkov iz nekdanjosti, bil je tudi urednik občinskega glasila Viharnik in član številnih prostovoljnih društev, ki delujejo v javnem interesu.

Drugouvrščeni na natečaju je lovski veteran gozdarski inženir iz Bašlja Mihael Marenče z delom Prvi in zadnji. Pisec tega dela je izjemno dober poznavalec gora, gamsov in lova nanje ter duše lovcev gamsarjev. Tretji zmagovalac je prav tako Gorenjec – Mitja Hribar s psevdonomom Mislec, profesor na Gimnaziji Kranj, lovec LD Storžič, ki je prispeval satirično literarno pripoved Domača mačka in sirota Jerica. Med 16 avtorji lovskih pesnitev je prvo mesto osvojil Bogdan Bonc iz Ajdovščine s pesmijo Srnjak.

Letošnja zima je bila čudovita

»Kaj je uspeh? Vrh družbene lestvice? Bogastvo? Položaj? Moč? Nič od tega!« Tako je ustanovitelj skavtskega gibanja Robert Baden Powell začel eno od poglavij svoje knjige Popotovanje k sreči. Nadaljuje, da njemu uspeh pomeni biti srečen. Vendar te sreča ne doleti, če si pasiven. Zakaj vse tisto, kar se dobi z manj truda, je v naših očeh manj vredno. Je le kratkoročen užitek.

Steg Preddvor 1, Viharne kavke

Tudi preddvorski skavti se trudimo deliti srečo med seboj na svojih srečanjih ter v domačem okolju. Zaradi omejitve zbiranja smo letos srečanja že od samega začetka leta izvajali na daljavo. V domačem okolju pa nam je uspelo tudi širši družbi deliti veselje do življenja z izvajanjem različnih akcij in sodelovanjem pri njih. Kot pretekla leta je v adventnem času prišla v naše kraje luč miru iz Betlehema, ki je s svojim sporočilom ogrela tudi tis-

Zimske skavtske aktivnosti

te osamljene ljudi. Na povabilo občine smo se z veseljem odzvali ter ponudili pomoč v DSO Preddvor ter pred mesecem dni pomagali pri akciji obnove gradu Dvor. Naše člane pa smo razveselili z novimi stegovimi puloverji. Velike ali majhne spremembe – če se nanje ne prilagodimo, nas odnese v pozabo. S spremembami se že celo leto srečujemo skavti, saj naša metoda ni namenjena delu z računalnikom. A kljub vsemu nam uspeva – smo ena redkih prostovoljnih občinskih dejavnosti, ki je ohranila svoje delovanje tudi v teh časih. Prilagojeno ukrepom smo ob prazniku rojstva našega ustanovitelja organizirali sveto mašo na spletu. Za pomoč se zahvaljujemo vsem, ki ste prispevali svoj delež, in vsem, ki ste se povabili odzvali. Prav tako smo se v vejah odgovorno lotili priprav in izvedbe letošnjih zimovanj.

Vabljeni na čistilno akcijo

V soboto, 27. marca, Občina Preddvor vabi vse krajanke na tradicionalno spomladansko čistilno akcijo. Začela se bo ob 8. uri, zbirna mesta in vodje bodo objavljeni na spletni strani in oglasnih deskah. Zagotovljene bodo vrečke in rokavice, ki jih boste dobili pri vodjih akcije. Poskrbljeno pa bo tudi za malico (od 11. ure dalje na standardnih mestih kot vsako leto). Akcije se bodo udeležili tudi učenci in učitelji Osnovne šole Matije Valjavca, vendar zaradi epidemioloških razmer ne bodo skupaj. Organizatorji pristrčno vabijo, da sodelujete v čistilni akciji in s tem prispevate k večji čistoči in urejenemu okolju v občini.

Malo testenin, slame in dobre volje smo zapakirali in dostavili do domov izvidnikov in vodnic, zraven pa jim prinesli navodila, da se sami spopri- mejo z izzivi. Čakalo jih je kurjenje ognja, izdelava trinožnika, s katerim so si skuhali testenine, okrepčani pa so se podali na vrh Sv. Jakoba. Tam jih je pri cerkvi pričakala nagrada in hkrati spomin na doživeto zimovanje.

Na tretjo februarso soboto so volčiči od ranega jutra do poznega večera pridno raziskovali, ustvarjali, kuhali, pospravljali, brali, se igrali in urili svoje spretne šape. Žal še vedno vse v domačem brlogu. Na koncu dneva so se s svojimi družinami podali na svež zrak, na lov za slastnim bikom! Po cellem dnevu, polnem izzivov, so ga zasluženo ujeli. Za naše krdelo Mogočnih volkov je bil to prav poseben dan, kajti medse so na skali posveta sprejeli nove volčiče. Naše krdelo se že veseli novih dogodivščin in upa, da se bodo lahko kmalu skupaj podili po cvetočih travnikih, do takrat pa: Dober lov!

Naš ustanovitelj je zapisal: »Delaj tako, da bo tvoja dejanja in misli vodila Ljubezn.« Vse to počnemo iz ljubezni do Boga, domovine, naših krajev in ljudi, ki nas obkrožajo, ter upamo, da s tem prinašamo srečo tudi drugim. Hvala vsem, ki nas pri tem podpirate, nas sprejemate in spodbujate. BiPi!

»Grof in grofica« v gradu Dvor

Danica Zavrl Žlebir

Občina Preddvor je letos podpisala najemno pogodbo za del gradu Dvor z Zavodom za kulturo, turizem in kulturno dediščino Grof in Grofica. Tanja Šubelj in Florjan Sušnik, doslej znana kot najemnika gradu Štatenberg pri Makolah, odtlej čistita in obnavljata prostore, v prihodnje pa bosta v njih razstavila predmete iz svoje grajske zbirke. Pred kratkim nam je Tanja Šubelj razkazala, kako je zdaj videti grad v obnovi.

Kaj sta naredila do sedaj? »Začela sva s čiščenjem stavbe, pri čemer nama veliko pomagajo prijatelji in tudi domačini. Nad tem sva prijetno presenečena, saj skoraj ne mine dan, da ne bi dobila vsaj kave, če že ne kosila. Grad in okolica sta zdaj očiščena, zdaj se

zrači in znotraj obnavljamo inštalacije,« je povedala Tanja Šubelj. O prihodnji vsebini gradu pa: »V pritličju bo tiskarna mojstra Janeza iz Zgoše, obiskati bo mogoče vinsko klet, tam bo tudi županova soba, namenjena druženju krajanov. V kavarni bo mogoče dobiti napitke iz domačega okolja, stregli bomo pecivo, v trgovini babic in dedkov pa bodo na prodaj bomboni »štofelci«, kakršne so nekoč izdelovali nad Bašljem. Tu bo tudi stara lekarna, sobe rodbine Wurzbach, v nadstropju bo poročna dvorana s kapelo.« Postopki obnove potekajo v sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine, sodelujeta tudi občina in Zavod za turizem. Odprtje načrtujejo 9. julija. Obsežnejši pogovor z najemnikoma pripravljamo za naslednjo, majsko številko revije Preddvor.

Najemnika v svoji grofovski opravi

SLOGINA POTUJOČA TRGOVINA

NOVO V SLOGI

SADIKE SADNEGA DREVJA IN GRMOVNIC

Slogin vrt

SLOGA
Kmetijsko gozdarska zadruga z.o.o.

100% SLOVENSKO

POLONCA
Ponos slovenske zemlje in sonca

IGRAČE, ROČNO ORODJE, PROMOCIJSKI MATERIAL, PAŠNA OPREMA...

VSE TO IN ŠE VEČ
www.slogina-trgovina.si

VAREN NAKUP **AKCIJSKE CENE**

HIBRIDNI KORUZE ZA ZRNJE IN SILAŽO

MARTON GENETICS

MARTON GENETICS

KVC SLOGA Kranj, Šuceva 27, tel.: 04 20 14 960, KTC SLOGA Šenčur, Kranjska cesta 35, tel.: 04 25 19 772, 04 25 19 760

www.sloga.si

Turistična panoga na preizkušnji

Po predvidevanjih letošnje leto podobno lanskemu

Ernesta Koprivc

Zdaj že lahko rečemo, da se je trend turizma, ki smo ga poznali desetletja, v prejšnjem letu popolnoma obrnil na glavo, kar potrjujejo tudi številke, ki prikazujejo od 50- do 90-odstotni upad prihodkov iz tega naslova, odvisno od vrste turistične dejavnosti. V evropskem merilu se je število nočitev zmanjšalo za od 50 do 70 odstotkov, v Sloveniji in tudi v Preddvoru merimo nekje polovičen upad nočitev. Četudi smo do zdaj merili uspešnost obiska po tujih gostih, so lansko sezono rešili ravno domači obiskovalci, sicer bi bile številke še bolj črne. Po zaslugi uvedbe turističnih bonov smo po številu domačih nočitev na državnem nivoju pristali med »top 5« v Evropi in po predvidevanjih sodeč, se bo trend nagovarjanja domačih obiskovalcev nadaljeval tudi v letošnjem letu. Turizem je zelo trdoživa panoga in kriza nikakor ni spremenila njegovega bistva, saj si bomo še vedno želeli potovati in odkrivati nove kraje ter doživetja, vsekakor pa se bo treba prilagoditi novim smernicam. Lansko leto je pokazalo, da so v ospredju gorske destinacije, sledijo jim obmorske in zdraviliške, ki so v radiju okrog petsto kilometrov od doma, da se ljudje v primeru ukrepov še lahko pravočasno vrnejo domov. Kaže se tudi trend povečanja nočitev na enem mestu, kar se je pokazalo tudi na naši destinaciji, saj so gostje pri nas bivali dlje kot prejšnja leta, vsekakor pa je k temu pripomoglo, da ponujamo različne tipe manjših namestitev. Največ zanimanja bodo tako deležne destinacije, ki vzbujajo zaupanje, so izredno varne, posvečajo veliko skrb higienskim standardom, skrbijo za svoje okolje v smislu trajnostne infrastrukture ter mobilnosti in so stopile na pot digitalizacije. Že zdaj lahko ponudimo veliko tega, kar zahtevajo nove razmere, tako da se je treba posvečati lokalni in kvalitetni ponudbi ter ponuditi pristna, avtentična doživetja. Čeprav je turizem lani polno dihal le nekaj mesecev, delo ni zastalo. Ena izmed glavnih aktivnosti je bila promocija destinacije. Komuniciranje na družbenih omrežjih smo tako nadgradili še z Instagramom, kar je še dodatno pripomoglo k prepoznavnosti naših lepot. Uspelo nam je izpeljati nekaj večjih prireditev: Gregorjevo, Kulturni praznik, Občinski praznik, gostili smo dva največja turnirja v Sloveniji v odbojki na mivki in Mednarodni glasbeni festival Free Forms – Preddvor 2020, izdane so bile tri knjige: ena predstavlja našega velikega čebelarja Frana Lakmayer-

ja, druga Preddvorske vasi, tretja pa je knjižica Marko in štirje prijatelji v čast 190. obletnici rojstva Matije Valjavca, ki mu bo poleti posvečen mednarodni simpozij. Vključeni smo v pet evropskih projektov, od katerih se eden letos zaključi, drugega pa začnemo letos izvajati. Slednji je s turističnega vidika še posebno pomemben, saj gre za začetek del ureditve zahodne obale jezera Črnava, ki bo velika nadgraditev naše ponudbe. Veseli nas tudi povezovanje z JGZ Brdo, ki je ponudil brezplačen vstop v njihov park za naše goste in s katerim uspešno sodelujemo tudi v letošnjem letu. Tudi v Združenju Kamniško-Savinjske Alpe nismo počivali, čeprav vsi načrti niso bili izvedeni. Lotili smo se snemanja promocijskih filmov ter bili prisotni kar na petih sejnih v tujini. Leto smo zaključili v precej okrnjeni obliki, a smo kljub temu poskrbeli za dogajanje v gRajskem Preddvoru. Da pa bi našim obiskovalcem pokazali, kaj smo imeli v načrtu, smo vse izvajalce načrtovanih glasbenih in kulturnih dogodkov prosili, da zanje posnamejo sporočilo, ki smo ga nato objavljali na družbenih omrežjih.

V središču Preddvora smo okrasili smrečico in pozvali velike in male, da jo okrasijo po svojih željah ter tako dodajo svoj prispevek k prazničnemu vzdušju. Uspelo nam je priklicati Božička, ki je obdaroval preddvorske malčke. Želimo vam vse dobro, ostanite zdravi in imejmo se radi. Kljub temu da ukrepi še kar trajajo, smo že v polnem teku. V veliko veselje nam je, da bo v središču kraja še letos zaživel grad Dvor, ki je dolga leta iskal svoj smisel. Trenutno v njem potekajo še gradbena dela, a bo kmalu obiskovalce vabil v svojo kavarnico, trgovino, kot je bila nekoč, tiskarno, galerijo, lekarno, lahko se boste poročili v dvornem duhu ali pa se skozenj sprehodili v spremstvu vodnika in začutili čas zgodovine. V njem se bodo odvijali tudi različni dogodki, od katerih bo eden še posebno sladek. O tem pa več prihodnjic.

Če želite biti na tekočem z vsemi novostmi in dogajanjem, bo klik na FB-stran Visit Preddvor prava odločitev.

Še vedno pa velja: ostanimo zdravi, da bomo čim prej znova lahko uživali v druženju in novih doživetjih.

PREDDVOR

www.visitpreddvor.si

Avtodoma za pomoč domskemu osebju

V Domu starejših občanov Preddvor so imeli več mesecev na voljo dva avtodoma za potrebe zaposlenih.

Danica Zavrl Žlebir

Na vrhuncu epidemije, ko so bili zlasti na udaru domovi upokojencev, se je najbolj izkazala tudi družbena solidarnost. Tudi Dom starejših občanov Preddvor je bil v tem času deležen različnih oblik pomoči, od prostovoljcev iz lokalnega okolja, ki so osebju priskočili na pomoč pri oskrbi stanovalcev, do gostincev, ki so občasno pošiljali priboljške za preobremenjene zaposlene. V drugem valu epidemije pa je dom dobil v uporabo tudi dva avtodoma, ki ju je za štiri mesece odstopila Hiša na kolesih. Ta se ukvarja z izposojavo avtodomov, prodajo in servisom; v sezoni oddajajo 75 vozil, epidemija, ki je močno zamajala turizem, pa je njihovo dejavnost okrnila za več mesecev.

Avtodom za pomoč zaposlenim v DSO Preddvor

»Svoja vozila smo v času epidemije zato dali na voljo zdravstvenim in podobnim ustanovam. Že v prvem valu smo imeli eno od vozil pred bolnišnico na Golniku, v drugem valu pa eno pri zdravstvenem domu v Kranju, kjer je še vedno, dve smo za štiri mesece dali na voljo tudi Domu starejših občanov Preddvor,« so nam povedali v Hiši na kolesih. »Na nas se je obrnil župan in nas vprašal, ali lahko pomagamo. In smo. Naša avtodoma sta bila tako več mesecev na razpolago zaposlenim v domu kot nekakšna cona brez covid-19, kjer so lahko tudi prenočili, se vanj prihajali preobleč ali zgolj umaknit, ko so to potrebovali.« Dodajajo, da želijo biti kot poslovneži družbeno odgovorni in z brezplačnim posojanjem ustanovam, kakršna je tudi DSO Preddvor, vračati okolici.

VRTNI TRAKTOR JOHN DEERE X107

SAMO
2759 €
2905€

-5%

TOP
PONUDBA

VRTNI TRAKTOR JOHN DEERE X117R

SAMO
3482 €
3666€

-5%

VRTNE KOSILNICE ŽE ZA

169,99 €

Villager

PREKOPALNIKI ZA VRT ŽE ZA

229,99 €

Villager

04/25 19 772

SLOGIN VRTNI PROGRAM —
**SUPER
CENE**

IZBERITE LE NAJBOLJŠE!

SLOGA
Kmetijsko gozdarska zadruga z.o.o.

KTC Šenčur, Kranjska cesta 35, 4208 Šenčur
trgovina.sencur@sloga.si, www.sloga.si

Kuhamo s Kračmanovimi pravljicami

Vrtec Čriček tudi letos sodeluje v projektu Turizem in vrtec. Letošnji izziv, ki so nam ga pripravili, so poimenovali Moj kraj, moj chef.

Mateja Mušič in Simona Jekovec,
vzgojiteljici

Vzgojiteljice smo si zamislile izvedbo projekta tako, da ga povežemo z našim rojakom Matijo Valjavcem, ki se je rodil na Beli in v tem letu praznujemo 190. obletnico njegovega rojstva. Tako bomo s posebnimi kulinaricnimi dejavnostmi nekako praznovali tudi v našem vrtcu, hkrati pa spoznali, kakšno hrano so jedli nekoč na Beli in kako so jo pripravljali. Ker so rdeča nit dogajanja letošnjega leta živalske primere, smo se z otroki o hrani najprej začeli pogovarjati ob primeri »lačen kot volk«. Temo pa smo razširili s spoznavanjem zgodb, ki jih je zapisal pisatelj Valjavec in omenjajo hrano, ki so jo jedli, pripravljali v tistih časih, in v zgodbah spoznavali tudi življenje v preteklosti.

V skupini Knofki smo si izbrali zgodbo Ovsenjak in zamesili ovseni kruh in si

oblikovali vsak svoj mali ovseni kruhek. Ob zgodbi Če ne bo poslal mleka, bo prišel volk po ovco smo kisali mleko in ga okušali. Skuhali smo si odlično češpljevo marmelado, ko smo spoznali zanimivo zgodbo O dečku, ki je pojedel vse, kar je našel in kako jo je zagodel svoji gospodinji. Marmelado smo si namazali na pečen kruh in se posladkali. Za zaključek naše kulinaricne izkušnje iz starih časov pa smo ob običaju cvrtja »bobov« na Beli ob prazniku sv. Tilna, o katerem piše Kračman, ocvrli tudi svoje »bobe«. Igrali smo se tudi navihano pastirsko igro pojdimo domov, ki smo jo našli v knjigi, družabno miselno igro volkalca, plesali ljudske ples Mat' potice pečejo, Ob bistrem potoku je mlin in navihano A je kruh pečen.

V skupini Gumbki smo se osredotočili na življenje otrok v času, ko je živel Matija Valjavec. Po pripovedovanju poznavalca zgodovine našega kraja in kulinarike Tomaža Rehbergerja smo

izvedeli, da hrane v tistem času ni bilo v izobilju tako kot danes. Otroci so bili pastirji ovc in krav. Jedli so mlečne jedi na tisoč in en način. Na voljo je bil le črn kruh, za sladico pa tu in tam orehi. Velikokrat so bili tudi »lačni kot volkovi«.

Z otroki smo v vrtcu v sklopu projekta TZS pripravili mlečni močnik, postavili smo mleko za kislino mleko in ga jedli z ajdovimi žganci. Mama Agata nam je pripravila slasten masovnek, mazali smo ga na črn kruh, ki smo ga prav tako spekli v vrtcu. Za zabavo smo si naredili majhno čredo ovc in jih pasli na travniku. Na pašo smo vzeli kos črnega kruha in orehe. Otroci pa so se na paši tudi igrali. Najraje so se lovili, skrivali in frcali kamenčke in storžke. Pripovedovali smo smešne izštevance in se igrali igrico al' je črna kuhar'ca doma.

Iz šolskih klopi

Kljub omejitvam smo počastili slovenski kulturni praznik

V OŠ Matije Valjavca smo vsako leto v začetku februarja pripravili občinsko prireditev v počastitev slovenskega kulturnega praznika. Letos pa zaradi že znanih razlogov to ni bilo mogoče. Zato smo se odločili za spletno proslavo, ki je bila objavljena na spletni strani šole in občine.

Proslavo smo oblikovali kot kolaž odlomkov iz predstav in posameznih nastopov, ki smo jih zasnovali v prejšnjih letih (od leta 2017 do 2020). Poimenovali smo jo Ljubezen in usoda.

Himno Zdravljica je zapela Sara Fras. Sledila sta nagovor preddvorskega župana g. Robleka in uvodni govor učenca Martina Premruja. Potem pa so se zvrstile tri predstave: Prešernov Povodni mož (igra s plesom), Duma (zborovska recitacija) in Ujetost (sodobna igra s plesom, igro in deklamacijo). Predstave so povezovalle instrumentalne skladbe, petje Mladinskega pevskega zbora in nastop otroške folklorne skupine. V posameznih točkah so nastopili nekdanji pa tudi sedanji učenci naše šole. Za snemanje, montažo in oblikovanje proslave pa sta poskrbeli učiteljici Alenka Jurančič in Petra Lombar Premru.

Brigita Košmrlj, vodja prireditve

Mesec dopisovanja

Ob začetku pomladi imamo v preddvorski osnovni šoli že tradicionalno mesec dopisovanja. Letos zaradi ukrepov poteka malo drugače: nabiralnikov je več, najmlajši jih imajo kar v učilnicah, pisma morajo najprej v karranteno, namesto starejših učencev pa za delitev pošte naslovnikom poskrbijo učiteljice. A namen vsa leta ostaja enak: deliti prijazne pozornosti, poudarjata šestošolki **Ajda in Klara Likar**.

Na naši šoli že 22. leto poteka mesec dopisovanja. To je mesec, v katerem lahko razveseliš sošolca, prijatelja ali učitelja. Za pisanje pisem si je treba vzeti čas, se potruditi in vanj vložiti veliko dobre volje. Iz lastnih izkušenj vam lahko zagotoviva, da se ti vedno prikrade nasmešek na obraz, če v roke dobiš pismo prijatelja, ki ga imaš rad. Dopisovanje je zelo lep način komunikacije. Elektronske naprave so res bolj praktične, vendar je bolj doživeto prebrati pismo, ki je napisano lastnoročno na papirju. Poslano pismo ne sme biti žaljivo. Saj si nihče ne zasluži pošte z neprijazno vsebino, kajne? Lahko napišeš pesem, lepo misel ali naslovnika preprosto pozdraviš, pošlješ pa lahko tudi risbico. Lepo bi bilo, če bi vsak dobil vsaj eno pismo. Na šoli smo to tudi uresničili. V nižjih razredih vsak učenec izžreba ime svojega sošolca in mu napiše nekaj lepega, da mu polepša dan. Pisana beseda ima prednost v tem, da lahko ostane ohranjena več generacij. Večkrat jo lahko preberemo in se

Dopisujejo si tudi najmlajši.

/ Foto: Nina Valjavec

tako spomnimo osebe, ki nam jo je napisala. Pismo je lahko vloženo v kuverto, še lepše pa je, če jo narediš sam, jo okrašaš ali pobarvaš. Na ovojnico moraš obvezno napisati ime, priimek in razred naslovnika. Lepo in prijazno pa bi bilo, da bi mesec dopisovanja razširili po celem Preddvoru in bi z lepimi besedami ali risbicami polepšali dan ljudem, ki so osamljeni ali živijo sami. Mesec dopisovanja je res lepa tradicija in želiva si, da bi na šoli ostala še dolgo.

POGREBNIK
z vami že 30 let

Dvorje 13, 4207 Cerklje na Gorenjskem
poslovna enota: Šutna 11, 4209 Žabnica
www.pogrebnik.si

24 URNA DEŽURNA ŠTEVILKA:
041 624 685

... si zletel pod nebo
in potonil v temen ocean.
Odtlej eno sonce je več na nebu
in eno sonce na zemlji manj...
(Tone Pavček)

SIMIČ & PARTNERJI **sconto**
d.o.o.

Računovodske in knjigovodske storitve
Poslovno in davčno svetovanje

Mlakarjeva ulica 76, 4208 Šenčur
Tel.: 04/279 10 00, faks: 04/279 10 30, www.sconto.si

sp·avto
prodaja • odkup • prepis vozil • rent a car

SP AVTO, d. o. o., Zg. Bela 76, Preddvor
info@spavto.si,
www.spavto.si

Sebastjan Prestor
GSM: 041 614 466,
Tel., faks: 059 950 288

Boj, ki se bo vpisal v zgodovino: otroci si želijo v šolo

.....
Ane Krotec, 5. a (napisano v času šolanja na daljavo)

Zadnje čase je na zemlji zelo živahno. Je čas novega virusa – korone. Že večkrat v zgodovini je izbruhnil novi virus, na primer španska gripa in kuga, vendar čisto nikoli ni bilo tako, kot je zdaj. Zaradi toliko okužb so otroci ostali doma in se učili na daljavo.

Nekega dne je v daljni Kitajski živel netopir in prinesel med ljudi čudno pljučnico s še bolj čudnim imenom covid-19. Ime je razdeljeno na tri dele: COrona-Virus-2019. Virus se je hitro širil in po dobrih dveh mesecih prevzel cel svet. Zaradi tega je nastala epidemija, v kateri tičimo.

Ko se je začelo, so mislili, da bo to trajalo nekaj mesecev. Zdaj je minilo že eno leto, tega pa ni konec. In zdaj napovedujejo, da bo trajalo prihodnjih nekaj let! Resno? Znano je, da za to bolezen iščejo cepivo. Če se ne motim, so ga že našli. Kaj pa test? Testirati ga morajo. Na žalost test cepiva

Breze in zima, Ana Križaj, 8. b

Tek, naložba za zdravje, Katarina Zupan, 9. b

traja zelo dolgo. To pomeni, da se v kratkem času ne bo nič spremenilo.

Zakaj naj bi se boj s koronavirusom vpisal v zgodovino? Otroci navadno ne marajo šole, v tem času pa si prav želijo v šolo. Ampak zakaj? Obstaja več razlogov. Na primer, da se lahko v šoli učenci v živo pogovarjajo in družijo ali ker lahko skupaj igrajo nogomet. Ali so si otroci že kdaj želeli iti v šolo? No, najbrž ne. Prav nasprotno – želeli so si, da šole ne bi bilo. To je velika sprememba. Ravno zaradi takih reči je epidemija zelo živahna.

Lepa stvar epidemije je, da smo doma. To, kar smo si tako želeli odrasli in otroci. Ampak vseeno moramo delati. Prav tako otroci in odrasli. Zaradi epidemije delamo bistveno manj. Na srečo. Slaba stvar pa je, da bi imeli vsi najraje, če tega virusa ne bi bilo. Tudi zato obstaja več razlogov. Na primer, da ne bi nosil mask in da bi se lahko spet srečali s sorodniki in prijatelji. Skratka, vsi si želimo, da bi bilo spet po starem. Tako ima korona kot čisto vsaka druga reč dobro in slabo stran.

Trenutno poteka zima. Je kar nekaj snega. Napovedujejo, da bo ta zima imela največ snega izmed zadnjih treh. Ampak zakaj? Poglejmo natančno, pod mikroskopom. Ogljikov dioksid zadržuje sončno toploto v ozračju, kot slišimo v filmčku Človek posega v naravo, 1. del. Globalno segrevanje povzroči taljenje snega. Sedaj je ogljikovega dioksida v ozračju manj. To pa zato, ker v času epidemije manj avtomobilov vozi naokoli in dela manj tovarn. Zato je letos toliko snega. In lahko smo srečni, da ga je.

Toliko o snegu, koroni in epidemiji. Seveda si vsi želimo, da bi se epidemija končala. Za zdaj se še ne bo, ko pa se bo, se bomo spet lahko pozdravili v živo.

Nov, lepši ekološki otok / Foto: Gorazd Kavčič

Novi ekološki otok

Ekološki otok pri cerkvi, ki je bil zaradi neurejenosti dlje časa kamen spotike, so zdaj preuredili. Postavili so posode za globinsko zbiranje odpadkov, kjer je večina prostornine zbiralnih posod vkopana v zemljo. Posode so namenjene zbiranju steklene embalaže, papirja in kartona, poleg pa sta kot novost nameščeni še posodi za zbiranje bioloških odpadkov in ulična zbiralnica za zbiranje odpadnega jedilnega olja. Pač pa je Komunala Kranj z vseh otokov odstranila posodo za zbiranje odpadne embalaže. Novi ekološki otok je oplešalo videz tega dela kraja. V tem delu naselja so uredili tudi križišče.

Obnova občine in turistične poslovalnice

Občine Preddvor, Tržič in Kamnik so za skupen projekt celovite energetske obnove stavb v lasti občin, ki ga je na podlagi Evropske kohezijske politike 2014–2020 razpisalo ministrstvo za infrastrukturo, prejele sklep o dodelitvi nepovratnih sredstev v višini 811.357 evrov. Občina Preddvor je v projekt prijavila obnovo občinske stavbe (strehe, pisarn v prvem nadstropju, energetska prenova svetil) in celovito obnovo stavbe na Goričici, kjer je bil sedež turističnega društva in kjer bi bili obnove deležni streha, fasada, okna, svetila, radiatorski sistem, stavbo pa bi priklopili tudi na javni toplovod. Gre za edini javni zgradbi, ki doslej še nista bili energetska sanirani, je povedal župan Rok Roblek in dodal, da bodo s sanacijo poskrbeli, da bosta manj energetska potratni. Pred kratkim so objavili razpis za izvajalca del, vloge morajo biti oddane do 25. marca.

V delovni akciji nasuli poti

Stanovalci Ulice Josipine Turnograjske in Francarije so pred kratkim izvedli delovno akcijo, v kateri so na novo nasuli peš poti. Mlada generacija teh naselij se je na sobotno popoldne zbrala v velikem številu, sporoča Mirjam Pavlič iz KO Preddvor. Občini se zahvaljujejo za dobavo peska, udeležencem pa za sodelovanje pri ureditvi poti, kar je polepšalo naselje.

S sobotne delovne akcije

Še čakajo na gradbeno dovoljenje

Za prihodnji športni park v Preddvoru še vedno čakajo gradbeno dovoljenje. V postopku se je zapletlo zaradi zaprtja projektantskega podjetja, zdaj vlogo vlaga drugi projektant in postopek je znova stekel. Obnoviti je treba tudi nekatera soglasja, je povedal župan Rok Roblek in dodal, da zdaj popolna vloga čaka na odobritev. Pričakujejo, da bo dovoljenje izdano ob koncu marca ali v začetku aprila. Projekt je ocenjen na 1,8 milijona evrov, gradilo pa se bo v več fazah, kar je povezano s potencialnimi viri sofinanciranja, prva faza že letos ali v začetku leta 2022. Začeli bodo s čiščenjem terena in nasipavanjem, da se teren utrdi, sledila bo gradnja objektov.

Kordež

031 / 652 - 608

LESNA BIOMASA

<ul style="list-style-type: none"> ▶ izdelava lesnih sekancev ▶ prodaja lesnih sekancev ▶ odkup lesnih sekancev 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ transport biomase ▶ urejanje lokacij po sečnji ▶ zbiranje in odkup vejevja
---	---

ODKUP CELULOZNEGA IN POŠKODOVANEGA LESA
ZA IZDELAVO SEKANCEV

KORDEŽ D.O.O., VESNOVA 124, 1350 KRANJ

Računovodski servis, davčno in poslovno svetovanje
Belska cesta 15, 4205 Preddvor
E: info@vencilj.si, I: www.vencilj.si, T: 04/2559-500

»Vodimo vas varno mimo
davčnih čeri.«

Vsakdo od nas potrebuje sočuten »objem«

Patra Karla Gržana smo v Preddvoru v živo spoznali na zadnjem pogovornem večeru v lanskem septembru. Ker je bilo število obiskovalcev omejeno, zanimanje zanj pa izredno veliko, bomo pogovor z njim na kratko povzeli.

.....
Ivka Sodnik

Dr. Karel Gržan je zelo iskan gost številnih medijev, saj ljudje radi prisluhnejo njegovi pronicljivi, odkritosrčni in sočutni besedi, ki izraža razmišljajočega, razumnega, moralnega in ljubečega človeka. Ni pa pater Gržan oseba, ki bi samo »božala«, velikokrat je oster kritik družbenih razmer in našega egoističnega ter izkoriščevalskega ravnanja s soljudmi in naravo. Zato je v zadnjih letih med več kot dvajsetimi napisal tudi dve zelo sporočilni knjigi: Vstanimo, v suženjstvo zakleti in 95 tez za izhod iz slepe ulice vzgoje in izobraževanja, s katerima nas hoče prebuditi in spodbuditi za bolj human in pravičen način življenja.

► **Pater Gržan, o kakšnem suženjstvu sodobnega človeka govorite, kaj mislite z izrojeno ekonomijo, ki jo imenujete hrematizem?**

Današnja svetovna ekonomija – hrematizem, temelji na kopičenju in bogatenju posameznikov. To je do skrajnosti izkoriščevalska in zločinska ekonomija, ki povzroča vedno večji prepad med peščico bogatih in preostalo veliko večino, ki ob minimalnih dohodkih in nezanesljivi zaposlitvi živi v stalnem strahu in negotovosti, kako preživeti. Temu se moramo upreti in zahtevati zdravo ekonomijo, takšno, v kateri bomo imeli vsi dovolj za preživetje. Ne vsi enako, saj se ljudje razlikujemo po svojih sposobnostih in zavzetosti. Prava ekonomija mora temeljiti na človekovih potrebah, ekonomija kot skrb za dom. Dom, v katerem bo za vse poskrbljeno in nihče ne bo lačen, brez strehe nad glavo, brez zdravniške

Dr. Karel Gržan / Foto: Primož Pičulin

oskrbe in brez ljubeče pozornosti. Ekonomija mora omogočati dostojanstvo bivanja. Z uporom ne mislim na neki revolucionarni protest, ki prej ko slej vodi v ponovitev predhodnega stanja, pač pa na povezovanje ozaveščenih in prebujenih posameznikov in ljudskih iniciativ ter gibanj, ki nas bodo peljali v smer izstopa iz škodljivih manipulacij hrematizma. Hrematizem obvladuje tudi šolski sistem, zato je ta zašel v neke vrste slepo ulico.

► **Na čem temelji hrematistični model izobraževanja?**

Sedanji šolski sistem vzgaja mlade, ki ne znajo razmišljati s svojo glavo in samo ubogljivo sledijo voditeljem. Biti morajo poslušni, pridni in koristni. Biti priden v šoli pomeni dobro se naučiti – pravilno ponoviti – odlično oceno dobiti. Potrditev naše osebne vrednosti z besedico priden in biti hkrati nagrajen z dobro oceno, je past, v katero se ujamemo in postopno zapadamo v slepo uslužnost in podrejenost, saj vsi

želimo biti prepoznani in potrjeni kot vredni. Ker sistem otroke ukaluplja, ti v šoli ne razvijajo svoje enkratnosti, izvirnosti in svojih talentov. Hrematizem izobraževalnega sistema temelji na storilnostnem konceptu, ki učence sili v tekmovalnost, elitizem in konkurenčnost, vse to pa vodi v razslojevanje in izključevanje. Cenjena je zgolj razumska inteligenca in uporabnost posameznika. Vrednote, kot so sočutje do ljudi in stvarstva, usposobljenost za pravičnost, spoštljivost in odgovornost niso cenjene in ocenjene. Mladih ne vzgajamo za dopolnjujoče sobivanje, v katerem bi bil vsak prepoznan, ovrednoten in spodbujen v svoji osebni izvirnosti in poklicanosti (odličnosti) in sprejet tudi v svoji neogljenosti in nemoči. Pedagoški pristop v šoli naj bi temeljil na treh osnovah: prvič – vreden si, saj imaš posebne talente, drugič – to, kar zmoraš, moraš, in tretjič – nikar se ne boj, saj sem s teboj, tvoj starš, tvoj učitelj. Za sedanje stanje v šolstvu

seveda niso krivi vzgojitelji in učitelji – izjemno jih spoštujem in cenim njihovo delo. Odgovoren je sistem oziroma sedanji hrematistični svetovni red.

► **Prepričani ste, da so vsi otroci na nekem področju zelo nadarjeni, pa vendar iz šol po nekaterih podatkih prihaja zgolj dva odstotka visoko vrednih in priznanih mladih ljudi. Kje se med šolanjem izgublja talenti naših otrok?**

V naših šolah, ne samo slovenskih, je glavni poudarek na skladiščenju in ponavljanju ogromne količine podatkov, česar veliko število otrok ne zmore, ker nimajo zadostne sposobnosti pomnjenja. Prav bi bilo, da bi poleg razumske inteligence enakovredno priznali tudi druge, npr. socialno, čustveno, duhovno, intuitivno, estetsko, likovno, telesno gibalno, domišljjsko-ustvarjalno, inteligenco dopolnjevanja. Nekateri otroci so izjemno nadarjeni za praktično delo, za odnos z zemljo, rastlinami in živalmi in za pomoč drugim. Vse te inteligence bi lahko upoštevali, jih cenili in ocenjevali. Vsakega otroka je treba odkriti in potrditi na njegovem osebostnem področju odličnosti. Vsakdo ima močna in šibka področja in prav na slednjem potrebuje sprejetost in sočuten »objem«, saj sicer lahko zapade v škodljive frustracije in ogroženost. Kadar pa je človek ogrožen, je vedno lahko predmet možnih manipulacij. Ljudje se moramo med seboj ljubeče dopolnjevati, ne pa izključevati.

► **Kje je torej izhod iz slepe ulice izobraževanja?**

Izobraževalni sistem ne bi smel biti naravnano samo na usposabljanje za določen poklic, pač pa naj bi mlade tudi naučil, kako človek spozna samega sebe in kako živeti v izpolnjujočih se medosebnih odnosih. Kako biti zadovoljen in srečen in kako najti v življenju smisel. Čeprav smo tako zelo pametni, živi danes vedno več ljudi v hudih duševnih stiskah, notranji osamljenosti in življenje dojemajo kot nesmiselno in »brezvezno«. Človeko-

va osnovna poklicanost je namreč biti ljubljen in ljubiti. Pedagoški proces naj bi zato postal izobraževanje z dodano vrednostjo oziroma celostna vzgoja. Ob vsem pametovanju je potrebna tudi doživljajska pedagogika, zato bi bilo za šolstvo izjemno koristno, če bi bili vzgojitelji in učitelji v času šolanja poleg racionalnih znanj deležni tudi izkustvenega učenja in izkustvene pedagogike. S pomočjo teh znanj bi lažje prepoznavali nadarjenost otrok ter jim pomagali pri razvoju in razcvetu njihove izvirne osebnosti. Problem današnje šole ni v zahtevnosti in strogosti, pač pa v odnosu. Tudi organizacija

dela v šoli bi lahko bila drugačna. Trije dnevi v tednu naj bi bili namenjeni pridobivanju znanja v obliki podatkov, en dan za učenje logičnega mišljenja, en dan pa naj bi bil namenjen doživljajski pedagogiki – prepoznavanju in sprejemanju sebe in drugih v njihovi izvirnosti, v moči in šibkostih. Močni in šibki, bolni in zdravi, stari in mladi smo skupaj zato, da se med seboj dopolnujemo in skupaj dosegamo družbeno sožitje. Otroci s posebnimi potrebami, invalidi, bolni in stari ljudje so sveti ljudje, ki srčijo naš čas in prostor ter budijo in svetlijo našo človečnost. To je njihovo poslanstvo.

Simpozij o Valjavcu in Nagliču

Ob letošnjem občinskem prazniku nameravajo v Preddvoru organizirati mednarodni simpozij o dveh literatih – Matiji Valjavcu (1831–1897), pesniku, jezikoslovcu, prevajalcu in zbiratelju ljudskega slovstva, ob 190. obletnici njegovega rojstva in Matiji Nagliču (1799–1854), kmetu in bukovniku, ob 165. obletnici njegove smrti. Simpozij, ki so ga poimenovali Velika Slovenca pod Storžičem, organizira Kulturno društvo Josipine Turnograjske, sodelovalo bo 18 udeležencev iz domovine in tujine, izšel bo tudi zbornik s prispevki slovenskih in tujih predavateljev. Glavna organizatorica ddr. Mira Delavec Touhami, predsednica društva, ki bo letos junija zaokrožilo že deseto leto delovanja, upa, da bodo lahko simpozij izpeljali 4. junija, potekal pa bo v sodelovanju in s sofinanciranjem Občine Preddvor.

VABLJENI v trgovino AGROTEHNIKA v ŠENČURJU, Beleharjeva 6a.

AKCIJA KOSILNIC IN VRTNIH TRAKTORJEV

Prodaja vrtnih strojev
različnih proizvajalcev,
servis in popravilo
vseh vrtnih strojev na naši lokaciji!

RETRA, d.o.o., PRAPODINA, RILICA 34, CERKLJE

SOLO by ALKO CUB CADET ALKO

Izposoja prezračevalnika za travo.

DELOVNI ČAS: pon.–pet.: od 8. do 16. ure, sob.: od 8. do 12. ure
TELEFON: 04/25 11 155, GSM: 064/19 14 22, E-pošta: info@agrotehnika.si

Ilustriral je Valjavčevo zgodbo

Ob obletnici rojstva literata izpod Storžiča Matije Valjavca je izšla slikanica Marko in njegovi štirje prijatelji. Ilustriral jo je devetletni Tomaž Premru.

Danica Zavrl Žlebir

Ob letošnji 190. obletnici rojstva Matije Valjavca je Kulturno umetniško društvo Matija Valjavec Preddvor izdalo slikanico Marko in njegovi štirje prijatelji. Tako kot še mnoge druge je tudi to zgodbo Valjavec napisal po ljudski pripovedi, še več Kračmanovih pravljic pa je zbranih v dveh zajetnih knjigah, ki jih je pred leti zbral in uredil Ilija Popit. Po teh otroci večinoma ne posegajo, slikanice pa jih zagotovo pritegnejo, je prepričana učiteljica Petra Lombar Premru, sicer tudi predsednica KUD Matije Valjavca. To je bilo tudi vodilo za nastanek slikanice Marko in njegovi štirje prijatelji, ki jo je svojim prvošolcem brala v okviru bralnega maratona, v Osnovni šoli Matije Valjavca Preddvor letos posvečenega prav literarnemu velikanu, po katerem šola nosi ime.

Da je KUD Matija Valjavec izdal slikanico, pa je pripomogel splet okoliščin. Vsako leto namreč društvo kandidira na razpisu občine za sredstva za kulturno dejavnost. Dobilo jih je za izvedbo predstave Veselje čez planine. »Lansko jesen, ko naj bi se začele vaje, so se razmere zaradi epidemije spremenile in predstave ne bo mogoče izpeljati. Predlagala sem, da bi namesto tega odobreni denar porabili za izdajo knjige, s katero bi počastili letošnje Valjavčevo leto. S tem so se strinjali tako avtor veseloigre Slavko Prezelj kot tudi na občini,« je pojasnila Petra Lombar Premru. Ko je razmišljala, kdo bi lahko knjigo ilustriral, je o tem povprašala svojega devetletnega sina Tomaža, ki zelo rad riše. Tako je

Tomaž Premru s svojo prvo slikanico

Iz Valjavčeve slikanice Marko in njegovi štirje prijatelji

vzel papir in se lotil risanja. Ustvaril je deset risb, ki dopolnjujejo Valjavčevo pripoved in živo prikažejo like topoumnega Marka in posebnežev, ki so mu pomagali pri njegovih podvigih in si prislužili kup zlata. Risbe je ustvaril sam, pri slikanju ozadij pa sta mu pomagala oče Primož in stari oče Uroš Premru. Kot še pojasni predsednica društva, so za izdajo slikanice pridobili še dodatna sredstva Zavoda za turizem Preddvor, da je lahko izšla v trdi vezavi. Dodano vrednost knjigi daje tudi spremna beseda ddr. Mire Delavec Touhami, ki jo je napisala na lastno pobudo in razumljivo otrokom. Knjiga je izšla v 250 izvodih, prodaja jo Zavod za turizem Preddvor.

Avtor ilustracij Tomaž Premru je zelo ponosen na svoje prve v knjigi javno objavljene ilustracije. Ko je prispela škatla s knjigami, jo je lahko prvi odprl in prelistal sveže natisnjeno slikanico.

Kmetija pr' Žulc

Na kmetiji Pr' Žulc z mlinom na kamen meljemo domača žita. Nudimo vam domačo ajdovo, pirino, koruzno, rženo in pšenično moko. Imamo tudi polnovredni pšenični in koruzni zdrob.

Na voljo sta tudi domači prosena in ajdova kaša. Veseli bomo vašega obiska.

Marjan Valjavec, nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji,
Srednja Bela 21, 4205 Preddvor,
031/694 225, mvaljavec@siol.net

www.kmetija-zulc.si

Jubilejno leto Matije Valjavca

Sedemnajstega februarja je minilo 190 let, kar se je na Srednji Beli pri Preddvoru na domačiji pri Kračmanu rodil Matija Valjavec. Jezikoslovec, zbiralec ljudskega slovstva, pesnik, prevajalec, učitelj – naš rojak, ki je ime Preddvora in »Storžčeve dežel'ce«, kot jo je imenoval, ponesev svet. Ime Matije Valjavca s ponosom nosita preddvorska osnovna šola in kulturno-umetniško društvo.

Petra Lombar Premru

Letošnjo obletnico v Preddvoru zaznamujejo z več dogodki. Uvod v Valjavčevo leto je bil sredi januarja, ko je izšla slikanica z eno izmed Kračmanovih pravljic Marko in njegovi štirje prijatelji, ki jo je izdalo Kulturno umetniško društvo Matija Valjavec Preddvor. Sklepno dejanje pa bo predvidoma ob občinskem prazniku: takrat Kulturno društvo Josipine Turnogradske pripravlja mednarodni simpozij o Matiji Valjavcu in Matiji Nagliču, izšel pa bo tudi zbornik.

V šoli so Matiji Valjavcu namenili letošnji bralni maraton: v vseh razre-

Pri rojstni hiši Matije Valjavca / Foto: Slavko Prezelj

dih so učenci in učitelji spoznavali njegovo življenje in delo, prebirali pesmi, pravljice in druge zapise, ki jih je ustvaril po ljudskem izročilu, ter literarno in likovno poustvarjali na to temo. Izbor otroških kreativnih del bo predstavljen ob izidu zbornika.

Znamenitemu rojaku so v šoli posvetili tudi letošnji projekt Slike na ledu – Bilder am Eis. Portret Valjavca, slike njegove rojstne hiše, treh knjig in kipa Pastirja, ki že desetletja stoji pred šolo, v ozadju pa Storžič kot simbol njegove navezanosti na rodni kraj. Zastavo je umetniško zasnovala Milena Tavželj, s strokovnimi smernicami in gradivom je sodelovala Mateja Rozman, rokopisi pa so delo Tomaža Rehbergerja. Slika žal zaradi razmer ni bila razstavljena na avstrijskem Belem jezeru, ampak le v spletni galeriji projekta, sedaj pa že krasi šolsko spodnjo avlo. Ob njej bo z namenom, da se učenci in drugi obiskovalci šole zavedo, čigavo ime ta nosi, kdo je bil Valjavec ter kdaj je ži-

vel, še letos urejen Valjavčev kotichek. Nekaj znanja o pomembnem možu iz sosednje vasi pa bodo s seboj v šolske klopi zagotovo prinesli otroci iz Vrtca Čriček na Zgornji Beli, ki so kuhali s Kračmanovimi pravljicami.

Na dan obletnice so se rojaku pred njegovo rojstno hišo poklonili župan Občine Preddvor Rok Roblek, ravnatelj šole Bogdan Sušnik in predsednica kulturno-umetniškega društva Petra Lombar Premru. Prireditve, kakršno so sprva načrtovali v društvu, zaradi epidemije ni bila mogoča, zato so v sodelovanju s šolo pripravili spletno proslavo. O Valjavčevem pomenu za kraj sta spregovorila župan in ravnatelj, o delu pa literarna zgodovinarica in pisateljica ddr. Mira Delavec Touhami. Z uprizoritvijo priredbe Kračmanove pripovedke Sedem laži, recitacijama ter ljudsko in ponarodelo pesmijo in glasbo so nastopili člani kulturno-umetniškega društva in učenci šole.

Vabljeni, da z ogledom spletne prireditve tudi vi počastite spomin na velikega Slovenca izpod Storžiča – morda boste hkrati izvedeli tudi kaj vam doslej neznanega o njegovem življenju in delu. Povezava je objavljena na spletnih straneh šole in občine, odprla pa se vam bo tudi, če boste v iskalnik napisali »ob 190. obletnici rojstva Matije Valjavca«.

Na dan obletnice so se rojaku pred njegovo rojstno hišo poklonili župan Občine Preddvor Rok Roblek, ravnatelj šole Bogdan Sušnik in predsednica kulturno-umetniškega društva Petra Lombar Premru. Prireditve, kakršno so sprva načrtovali v društvu, zaradi epidemije ni bila mogoča, zato so v sodelovanju s šolo pripravili spletno proslavo.

Neznani Preddvor

Polona Zalokar

Tupaliče

Če je zlitina bakra in kositra dala trdnejšo bronasto kovino, izdelke iz nje pa so posedovali le najvplivnejši posamezniki takratne družbe (bronasta doba, 2.300–800 pr. Kr.), je odkritje železove rude izboljšalo življenje mnogih prednikov. Ti so se že v bronasti dobi iz rodovnih skupnosti začeli povezovati v plemena ali ljudstva. Večja naselja so nastala že v starejši železni dobi (pribl. 800–300 pr. Kr.), ko so slovenski prostor poseljevala številna po imenu neznana ljudstva. Na hribu Vrtničnik (682 m n. m.) nad Tupaličami, »Vrtič'nku« ali »Pod lešjem«, se je po terasastem pobočju hriba razprostirala prazgodovinska višinska naselbina ter dominirala nad vhodom v dolino Kokre. Teraso so bile najbrž umetno izdelane prav v času te poselitve. Najlažji dostop je z Možjance in najlepši razgled v zimskem ali poznojesenskem času, ko listje odpade. Ob izkopavanjih leta 1988 so v debeli zemeljski plasti našli dele glinenih posod iz pozne bronaste (13.–9. stol. pr. Kr.) ali starejše železne dobe in mlajše železne dobe (od pribl. 300 pr. Kr. do prihoda Rimljanov) ter bronasto fibulo iz 2. stoletja pr. Kr. (na ogled na stalni arheološki razstavi Železna nit v Gorenjskem muzeju v Kranju). Fibula ali sponka, pogost arheološki predmet, je služila spenjanju obleke ali kot okras. Naključno so našli še del kamnitih žrnelj za mletje zrnja, kamnit brus ter bronasto verižico s posebno oblikovanim obeskom. Če se podamo na Vrtničnik po posekanem južnem pobočju, pa lahko naletimo na nenavadno »fino« zemljo, morda opuščene njive starejših naselbin.

Značilno okrašeni del lonca z najdišča Vrtničnik nad Tupaličami iz starejše železne dobe (Gorenjski muzej, foto: D. Holynski)

Na višinsko naselbino Vrtničnik se domnevno navezuje starejše železnodobno gomilno grobišče (8.–7. stoletje pr. Kr.) na nižji ledini Vrtničnjak (537 m n. m.) pod Možjanco v smeri Olševka. V eni od gomil poravnanih vrhov, ki so v obrisih na terenu še vidne, so pod nasutjem našli 16 žganih pokopov ožje družine dveh generacij. V sredini gomile je stala kamnita grobna kamra s stranskim vhodom ter z visoko keramično žaro v notranjosti. Okoli kamre so bile v krogu razporejene ovalne grobne jame. V nekaterih so bile keramične žare, zapolnjene z ilovnato zemljo in žganino, v druge je bila žganina nasuta neposredno na dno jame. Kot grobni dodatki so bili v gomili najdeni bronast in železen obročasti nakit, bronasti igli in več bronastih okrasnih gumbov, različno keramično posodje, vključno z amforo in situlama, keramična vretenca, ki so jih ženske uporabljale pri preji, ter keramični uteži piramidne oblike z vtisom, podobnim obesku z naselbine na Vrtničniku. Ostale gomile še niso raziskane, bilo naj bi jih več kot 38. Večinoma so precej poraščene, nekatere sedaj zaradi razgibanega terena služijo gorskemu kolesarjenju. V okolici Preddvora so bili iz obdobja starejše železne dobe odkriti gomilni grobovi še na Črničcu pri Mošnjah in Sorškem polju, istodobnim knežjim gomilnim grobovom z bogatimi pridatki na Dolenjskem pa pripisujejo arheologi evropski pomen.

Na lahko dostopni ledini Pod češnjami nad zaselkom na Gmajni pri Tupaličah, kjer se začinja stara pot na Možjanco, so ob izkopu za hišo Karla Klanjška prišli na dan ostanki večje okrašene posode in dveh planih žganih grobov iz časa zgodnje rimske dobe (1.–2. stoletje po Kr.). V grobovih so bili najdeni dve oljenki, deli keramičnega vrča in skodelice, odlomki lončenine ter ukrivljen železni nož. Pečatna oljenka svetlordeče barve z nakazanim ročem in tremi luknjicami v poglobljenem delu ima reliefno izdelan napis FORTIS. Vrč in keramična skodelica z nogo sta bila izdelana na lončarskem vretenu iz dobro prečiščene glin, lončka pa sta imela metličast ornament. Domačin iz Tupalič je pozneje našel v zemlji še nekaj drugih drobnih rimskodobnih predmetov, med njimi sulično ost, novc in fibulo. Dva rimska novca iz Tupalič hrani Narodni muzej Slovenije. Prvi, skovan ok. leta 37 po Kr., nosi podobo cesarja Tiberija (vladal med letoma 14 in 37), Domicijanov novc je iz leta 81. Vsi naštetih predmeti izvirajo iz prvega stoletja ali prve polovice drugega stoletja, ko je potekala intenzivna rimska poselitev naših krajev. Čeprav oddaljeni od večjih mest, so staroselci naših krajev v večji ali manjši meri prevzeli rimsko kulturo, jezik in navade, kar lepo kažejo tudi najdbe iz Tupalič pa tudi več manjših antičnih najdb pri Šenčurju ter še zlasti ostanki zgodnjerrimske nekropole iz Bobovka pri Kranju.

Folklorno društvo Preddvor med epidemijo

Že zljajana tema, toda epidemija covid-19 se je žal močno dotaknila tudi delovanja Folklornega društva Preddvor. Ko smo se januarja lani z vsemi petimi skupinami začeli pripravljati na Maroltova območna srečanja folklornih skupin, nismo slutili, da je usoda srečanj negotova.

.....
Mateja Nosan, vodja starejše odrasle skupine

Vsi smo začeli z novimi idejami, novimi spleti in z veseljem in vnemo so člani usvajali nove korake in koreografije. In prišel je marec, ko se odvije večina območnih srečanj folklornih skupin. Prvo na vrsti je bilo Maroltovo srečanje odraslih folklornih skupin v Cerkljah 8. marca, na dan žena. In žal tudi zadnje. Že na samem srečanju je bilo čuti nelagodje in strah pred prihajajočo epidemijo, takoj naslednji dan pa je prišlo obvestilo, da so žal vsa napovedana srečanja do nadaljnjega odpovedana. In tako je bilo – in žal je še danes, eno leto po tem.

Od marca do konca maja, ko so se ukrepi nekoliko razrahljali, smo vsak ždeli v svojem mehurčku in v negotovosti glede prihodnosti. Poslali smo si tisoče in tisoče pozitivnih sporočil in ves čas ostajali v stiku s pomočjo elektronskih medijev. Pa so se maja vendarle razmere stabilizirale in ponovno smo se lahko srečali. Sicer le za nekaj vaj, na nastope niti pomislili nismo, a že teh nekaj vaj pred poletjem nam je dalo nov zagon. Septembra smo pogumno zakorakali v novo sezono, starejša odrasla skupina je izkoristila ta mesec tudi za konec tedna intenzivnih vaj. V luči razmer smo se vodje skupin za-

vestno odločile, da ne delamo novih koreografij, pač pa ponovimo že postavljene, saj si te glede na pomanjkanje vaj to zaslužijo, da ne potonejo v pozabo. Tudi to obdobje ni trajalo dolgo in že konec oktobra se je vse ustavilo. Mineva eno leto od razglasitve epidemije, v društvu smo to obdobje primorani večino časa mirovati. V času, ko ne moremo plesati, bomo skupaj pregledali in popravili vse kostume, da bomo ob ugodni epidemiološki sliki lahko ponovno zasijali v polni luči.

Prepričani ste lahko, da nas epidemija ne more uničiti, tako da se lahko vsi skupaj že veselimo, da se kmalu spet srečamo na prireditvah, v folklornih kostumih, ob ljudskih plesih, ob poustvarjanju ljudskega izročila ... in skupaj zaplešemo in zapojemo in zavriskamo.

Pridobila še tretji doktorat

Ta mesec je svoj tretji doktorat pridobila preddvorska rojakinja ddr. Mira Delavec Touhami. Prvega ima s področja literarne zgodovine, drugega s področja prava, tretjič pa je doktorirala na Fakulteti za državne in evropske študije Nove univerze, in sicer pod mentorstvom prof. dr. Arneja Marjana Mavčiča na temo afriškega ljudstva Tuaregi. Doktorska disertacija nosi naslov Imuhar in tuareška država Azawad – vloga naroda in njegove identitete v mednarodnem in islamskem pravu.

ANITA KERŽAN CELAR S.P.
 Goričica 3, 4205 Preddvor

☎ 04 25 55 355
 📞 041 635 043 (Janez)
 📞 051 650 230 (Simon)
 ✉ avtoservis.kerzan@siol.net

- KLEPARSTVO • LIČARSTVO
- MEHANIČNE STORITVE
- NADOMESTNA VOZILA
- MENJAVA STEKEL

CENITEV ŠKOD ZA ZAVAROVALNICE

*Velika noč naj vam prinese notranji mir,
 v srcu srečo in telesu zdravje.*

BimLine
 računovodska hiša

Boljši servis. Boljše storitve.

Ulica Ignaca Borštnika 15, 4207 Cerklje

Tel.: 041 355 899 www.bim-line.si

Rada imam ljudi in z veseljem pomagam

Kadar koli se srečam z gospo Anico Celar Gorza, občudujem njen nalezljivi nasmeh, veselje do življenja, izvirne ideje in rešitve, pripravljenost pomagati drugim in v svoje življenje vnašati novosti.

.....
Franceska Žumer

Zaradi vsestranske delavnosti je leta 2013 dobila malo plaketo Občine Preddvor, za prizadevno in uspešno delo v pokrajinskih in državnih organih Zveze društev upokojencev Slovenije pa priznanje ZDUS in veliko plaketo ZDUS na ravni države. Kot pravi, je bilo prijetno sodelovati s prejšnjim županom Miranom Zadnikarjem, ker je sprejel njihove pobude; upokojenci so denimo predlagali in organizirali prvo očiščevalno akcijo v občini, skrbeli so za zelene površine.

Anica Gorza se je rodila na Bregu. Življenje jo je zaneslo najprej v Kranj, nato v Ljubljano in po upokojitvi leta 1996 ponovno nazaj na Breg. Ponosna je na svoja otroka Tomaža in Polono, srčno rada ima tri vnuke. Po vrnitvi na Breg se je povezala s krajanin in se vključila v DU Preddvor. Pos-

Anica Celar Gorza

tala je njegova predsednica in to funkcijo je opravljala 16 let, zdaj je že osmo leto podpredsednica društva.

»Ravno takrat so ostali brez predsednika. Funkcijo predsednice sem prevzela, ker mi je takratna tajnica DU Julka Šavs obljubila mentorstvo in pomoč. Res mi je veliko pomagala, bila je moja desna roka in sem ji še danes zelo hvaležna. Vesela sem, če lahko kakorkoli pomagam,« pravi sogovornica. Poleg dela v občinskih organih in DU Preddvor aktivno deluje tudi v področnih in državnih organih društev upokojencev, v letih od 2002 do 2012 je bila članica sveta DSO Potoče.

Kaj je pomembno za oskrbovance, da se dobro počutijo? Anica razmišlja: »Zaposleni bi morali imeti več časa, ne le za opravljanje svojih del, ampak tudi za pogovor z oskrbovanci. Problem so previsoki normativi, ki jim tega ne dopuščajo. Zaposleni so preobremenjeni, kar vpliva na vzdušje v domu na vseh ravneh. Prav tako bi vodstvo in delavci morali bolj sodelovati tako strokovno kot prijateljsko, oskrbovanci ne bi smeli čutiti trenj med njimi. Predvsem pa je vse konflikte treba reševati sproti.«

Njena ljubezen je tudi petje, saj se je leta 1996 vključila v Ženski pevski zbor Jospine Turnograjske, predlagala ime zbora in je od leta 1998 naprej njegova predsednica. Letos pevke praznujete 30-letnico. »Pela sem v šolskem in mladinskem cerkvenem pevskem zboru in tudi doma smo peli. Ker sem rada med ljudmi, sem takoj začela peti v zboru. Kdaj bomo praznovali 30-letnico pevskega zbora, je odvisno od covida-19. Vaditi smo že začele in pojemo v dveh skupinah. Upam, da nam bo na koncert uspelo še koga povabiti, najraje bi se medgeneracijsko povezale z mlajšimi in šolo,« o pevskem zboru pravi njegova predsednica.

Poleg tega je tudi športno aktivna in kljub operaciji hrbtenice sodeluje v pohodniški in kolesarski sekciji DU Preddvor, o čemer pove: »Se ne obremenjujem, mora iti naprej. Z dobro voljo se vse naredi, malo se je treba potruditi. Še posebno rada kolesarim. Moj pokojni mož Marjan je ustanovil kolesarsko sekcijo, kjer nas je v začetku kolesarilo pet, lani pa že 24.«

Pridružila se je tudi telovadni skupini 1000 gibov, najprej na prostem, letos pa je najstarejša »zoomovka«. »Ja, rada se smejim, zjutraj zgodaj vstajam in si z vajami izboljšujem zdravje. Vedno sledim novostim, zato tudi telovadim s pomočjo Zooma,« pojasni sogovornica, ki pravi, da ji je bil smeh položen že v zibelko, in pove anekdoto iz otroštva, ko ji je soseda rekla, da bo, ko bo stara, kot »pošvedran čevljev«. »Zakaj?« jo je vprašala. »Zato, ker se samo smejiš!« »Če bom zato, naj pa kar bom,« ji je odgovorila in se ob spominu na to še vedno smeji in doda, da nikogar ne sovraži in nima zamer. »Tudi če me kdo prizadene, prespim in si rečem: mogoče je pa prav, da sem to slišala.«

Gospa Anica, hvala za pogovor, še veliko petja, prehojenih in prevoženih poti, nasmehov zase, prijatelje in najdražje!

Pridružite se vadbi po Zoomu

Lani, ko je vadba še potekala »v živo«

Irena Križnar

Spoštovane občanke in občani!

V zadnjem obdobju imam včasih občutek, da prav nič in nikamor več ne smem. Da. Časi se spreminjajo, stvari se spreminjajo. Spreminjajo se tudi naše prioritete. Vse se vrti okrog zdravja in marsikdo je za svoje boljše počutje pripravljen narediti že bistveno več kot pred epidemijo covid-19.

Na naše zdravje seveda vpliva mnogo dejavnikov, največ pa lahko za svoje zdravje naredi vsak sam. In mogoče je prav zdaj čas, da se odločimo in naredimo prvi korak. Ena od možnosti, je jutranja vadba po metodi 1000 gibov, ki jo člani Društva Šola zdravja v tem času izvajamo v več skupinah, in sicer po Zoomu, na prostem na našem stalnem mestu pred Majčem in še manjša skupina v Tupaličah. Dobimo se vsako jutro ob 7.30. Vadba je primerna za vsakogar. Tako za starejše, da vzdržujemo svojo psihofizično kondicijo, ko tudi za mlade, da obdržijo lepo držo in gibljivost mladega telesa. Vadba nam daje možnost, da v dobrih tridesetih minutah razgibamo vse telo. S sistematično izbranimi vajami pospešimo prekrvavitev, izboljšamo mišično moč, ki nam daje oporo za boljšo držo telesa. Zaradi slabe drže, zaradi dolgotrajnih ponavljajočih se gibov, obrabe in poškodb sklepov ipd. nastajajo bolečine, otekline, limfni zastoji, kar preprečuje pretok energije in telesnih tekočin in temu pogosto sledijo bolezni notranjih organov. Z zdravim življenjskim slogom si lahko prihranimo marsikatero nevšečnost.

Če ste se odločili, da se nam pridružite, mi sporočite na e-naslov 57irenak@gmail.com. Dobili boste povezavo na

Zoom ali pa se bomo dogovorili, kateri skupini bi se pridružili. Vsi seveda komaj čakamo, da se bomo lahko srečali vsi skupaj na našem starem mestu pred Gostilno Majč in ob kavici poklepetali.

Poženik 35, 4207 Cerklje na Gorenjskem

T: 031 280 771

E: info@simon-oil.si

I: www.simon-oil.s

Hitra dostava kurilnega olja

Naše prednosti:

- hitra odzivnost
- brezplačna dostava za količine nad 1000 litrov
- kakovostno kurilno olje v skladu z evropskimi standardi
- zelo ugodna cena

Razvažamo po celi Gorenjski in Ljubljani.

Po pusti zimi previden začetek nogometne sezone

Optimizem, ki nas je navdajal ob začetku uradnih tekmovanj v okviru Medobčinske nogometne zveze Gorenjske Kranj, je usahnil že sredi oktobra s predčasnim zaključkom jesenskega dela tekmovalnega leta 2020/21 in s povsem negotovo prihodnostjo tako nogometa kot tudi športnih aktivnosti nasploh.

.....
Marjan Bogataj, Roman Rogelj

Upali smo vsaj na izvedbo tradicionalnega smučarskega tečaja med letošnjimi zimskimi počitnicami, vendar so nam epidemiološke razmere in sprejeti ukrepi tudi to preprečili. Prav tako se je spet zavlekel postopek pridobi-

Nujna vzdrževana dela na nogometnem igrišču Za žago

vanja gradbenega dovoljenja za izgradnjo Športnega parka Preddvor.

Predčasen zaključek jesenske sezone smo v društvu izkoristili za nekatera nujna vzdrževalna dela na obstoječem igrišču Za žago. Dotrajane železne gole smo zamenjali z varnejšimi aluminijastimi in obnovili ter umaknili klopi za rezervne igralce nekoliko dlje od vzdolžne črte, pri čemer smo pridobili nekaj metrov pri dimenziji igrišča. Poskrbeli smo še za nasutje igralne površine, stare gole pa bomo uporabili za nosilce lovilnih mrež za novimi. Vsi skupaj pa seveda upamo, da bomo obnovljeno igrišče v kratkem lahko spet uporabljali.

Zaradi epidemioloških ukrepov, ki so veljali vse od sredine oktobra lanskega leta pa do sredine letošnjega februarja, smo bili prisiljeni prekiniti vse oblike treningov. Aktivnosti so še najbolj pogrešali najmlajši, saj je veliko njihovih staršev iskalo informacije, ali je na vidiku kakšna sprostitev ukrepov in

možnost za ponovno treniranje nogometa. Vsem skupaj so se nam želje vsaj delno uresničile sredi februarja, ko je bil sprejet vladni odlok o sproščanju nekaterih ukrepov na področju športa. Tako so ponovno dovoljeni treningi vseh registriranih igralcev (po definiciji Zakona o športu) v starostnih kategorijah od 12. leta starosti dalje kot tudi tistih, ki so mlajši od 12 let in še niso uvrščeni na seznam registriranih športnikov, pri čemer je športna vadba dovoljena individualno ali v skupinah do 10 igralcev, med katerimi se mora ves čas vzdrževati minimalna razdalja dva metra. Omejitev števila oseb velja za posamezno skupino, ne za prostor (igrišče), pri čemer mora biti med skupinami zagotovljena ustrezna varnostna razdalja, vsaka skupina pa mora imeti svoje strokovno vodstvo oziroma trenersko osebje, ki se mora redno testirati na prisotnost virusa SARS-CoV-2. Navedene omejitve in pravila smo predstavili vsem trenerjem v

Cirles d.o.o., Tupaliče 21, 4205 Preddvor
 Ciril 041 629 415, Klemen 041 422 067,
 info@cirles.si

- trgovina z lesom
- ročna in strojna sečnja
- žično in traktorsko spravilo lesa
- prevozi lesa in gradbene mehanizacije
- priprava drv in biomase
 - sanacija in nega gozdov
 - izkopi in gradnja gozdnih poti

Prodajamo
drva!

društvu, ki so poskrbeli za ustrezno logistiko, tako da smo že v času šolskih počitnic začeli izvajati treninge na igrišču z umetno travo ob osnovni šoli. Še enkrat več se je pokazal njegov pomen za izvajanje športnih aktivnosti otrok, saj v telovadnico, ker smo zunanji izvajalci, zaradi trenutno veljavnih ukrepov še ne smemo. Tako na igrišču ob doslednem upoštevanju vseh navodil in priporočil dvakrat tedensko pridno vadijo vse ekipe mlajših selekcij, v marcu pa so začeli trenirati tudi člani. Vsi skupaj pa si seveda želimo, da bi se epidemiološke razmere izboljšale do te mere, da bi bilo možno igrati tudi tekme – vsaj prijateljske, saj je morebitno nadaljevanje uradnih tekmovanj v spomladanskem delu sezone čedalje manj verjetno.

Že vnaprej se vam zahvaljujemo za vsoto podporo in sodelovanje (tudi pri vlogi za namenitev svojega dela dohodnine za donacije, kar je letos še vedno možno urediti do konca maja) ter vas vabimo, da pri predstavnikih društva brezplačno prevzamete tudi letošnji društveni koledar. Dodatne informacije pa lahko vedno dobite na naši spletni strani www.sd-preddvor.si.

V danih razmerah vam želimo vse dobro. Še vedno ravnajte odgovorno, spoštujte ukrepe in navodila pristojnih ter ostanite zdravi in optimistični!

Kočo upravlja PD Preddvor

Od 1. marca kočna na Sv. Jakobu neposredno upravlja Planinsko društvo Preddvor. Društvo namreč kočne ni več moglo oddajati v podnajem in je prekinilo pogodbo s podjetjem Posek. S sklepom upravnega odbora je bila izbrana nova oskrbnica, ki bo tako kot v Zavetišču v Hudičevem borštu delo izvajala pod okriljem planinskega društva. V skladu z ukrepi za preprečevanje okužb z novim koronavirusom prodaja v njej poteka po sistemu »za s sabo«, delo v koči pa se izvaja na podlagi dogovorov o prostovoljskem delu.

Člani PD Preddvor so na sedlu pri Sv. Jakobu postavili nove planinske table.
/ Foto: Janez Polajnar

Najbolj obiskana je kočna na Sv. Jakobu

Planinsko društvo (PD) Preddvor ima na območju preddvorske občine enajst planinskih vpisnih knjig. Vpise seštevajo le v planinski koči na Sv. Jakobu, kjer so letos zabeležili že več kot tisoč vpisov.

Maša Likosar

Pohodniki v vpisno knjigo vpišejo svoje ime, priimek, naslov, od kod so prišli in kam so namenjeni. Omenjeni podatki planinskemu društvu služijo kot statistični kazalnik obiska posameznih vrhov, zlasti pa so koristni v primeru, ko je planinec pogrešan, zato je priporočljivo, da se obiskovalci gora v vpisne knjige redno vpisujejo.

»Če se je planinec vpisoval, je v primeru njegove pogrešanosti na določenem področju sledljivost večja in ga je lažje najti,« je pojasnil predsednik PD Preddvor Aleš Drekonja. Njihovo društvo ima vpisne knjige na Storžiču, Bašelskem vrhu, Malem Grintovcu, Srednjem vrhu, Javorovem vrhu, Potoški gori, Babi, razgledni točki nad Sv. Jakobom, Novem oziroma Pustem gradu pod Sv. Jakobom in v planinski koči na Sv. Jakobu ter zavetišču v Hudičevem borštu. Med omenjenimi pa je po besedah predsednika najbolj obiskana planinska kočna na Sv. Jakobu. »Vpisov po vrhovih sicer ne seštevamo in skupne

ga števila ne beležimo, razen v planinski koči na Sv. Jakobu, kjer je posebna knjiga Prijatelji Jakoba, v katero se redno vpisuje približno osemdeset pohodnikov. Največ vpisov posameznika je okoli 640 v tekočem letu, dovoljena pa sta dva vpisa dnevno. Po številu vpisov na Sv. Jakobu je rekorder Roman Rogelj iz Tupalič,« je povedal Drekonja in nadaljeval: »V letu 2021 ima vodilni že okoli sto vpisov, skupno pa so na Sv. Jakobu zabeležili že več kot tisoč vpisov.« Sogovornik je še pojasnil, da je letos obisk vrhov manjši kot pretekla leta. »Obiskovalcev ne smemo postreči, razen pijač, ki jih pohodniki lahko vzamejo s seboj, kar pa še zdaleč ni enako in je zanemarljivo v primerjavi s časi pred epidemijo,« je povedal in še dodal, da društvo vsako leto spomladi opravi ogledne ture planinskih poti, kjer ocenijo škodo kot posledica zime, pripravijo material in organizirajo akcijo. »Ker se na višje ležečih legah in gorah lahko še pričakuje sneg, smo zdaj opravili ogledne poti, kjer vzdrževanje že lahko varno poteka,« je sklenil Drekonja.

Tudi za gasilce posebno leto

Aleš Traven, predsednik PGD Preddvor

V preteklem letu vam žal nismo mogli seči v roke in vam zaželeli vse dobro, zato smo Preddvorski gasilci ob novem letu na vrata vsakega gospodinjstva v naši občini obesili vrečko s koledarjem in dobrimi željami. Žal brez osebnega stika, saj smo morali poskrbeti, da smo vsi ostali zdravi, če bi bilo treba priskočiti na pomoč. Hvala vsem, ki podpirate našo dejavnost s prostovoljnimi prispevki in deležem dohodnine. Tako nam tudi vi omogočate, da lahko pomagamo tistim, ki potrebujejo našo pomoč.

Za nami je posebno leto, saj smo večino časa preživeli ob upoštevanju ukrepov NIJZ. Posledično je to pomenilo, da smo imeli v društvu bistveno manj vaj, ki so bile v začetku leta, ko še ni bilo omejitev zbiranja. Imeli pa smo tudi eno meddruštveno vajo s PGD Olševek. V preteklem letu smo

gasilci PGD Preddvor posredovali na 22 intervencijah v občini. Vse leto je potekalo tudi izobraževanje. V lanskem letu je pet naših članov naredilo tečaj za operativnega gasilca, dva člana sta pridobila specialnost za delo z nevarnimi snovmi, prav tako dve specialnosti za delo s helikopterjem, dva člana pa sta uspešno opravila tečaj gašenja notranjih požarov modul A.

Operativna enota je že začela izvajati srečanja, ki so v skladu s priporočenimi ukrepi, saj je treba vso opremo preveriti, da je tehnično brezhibna. Veselimo pa se že otroškega vrveža pred gasilnim domom, ki nam je v času pred korono pokazal, da se za prihodnost preddvorskih gasilcev ni treba bati. Pred tem moramo seveda še počakati, da v državi sprostijo ukrepe. Vse dobro in ostanimo zdravi! Na pomoč!

KMETIJSKA ZADRUGA CERKLJE, Z.O.O.
Slovenska cesta 2, 4207 Cerklje
Tel.: 04/252 90 10
info@kzcerklje.si , <http://www.kzcerklje.si>
CERKLJE, Slovenska cesta 2, tel.: 04/252 90 20

Spremljajte naše aktivnosti tudi na naši Facebook strani

VOKLO, Voklo 98, tel.: 04/251 91 41
MORAČE, Vegova ulica 7, tel.: 01/834 56 84
ŠENČUR, Kranjska cesta 2, tel.: 04/251 91 40
KOMENDA, Zadružna cesta 2, tel.: 01/834 56 80
BLAGOVICA, Blagovica 10, tel.: 041/370 437

V CVETLIČARNI NUDIMO:

- LONČNICE
- ŠOPKE
- REZANO CVETJE
- POROČNE ARANŽMAJE
- ARANŽIRANJE
- ŽALNI PROGRAM

NA VRTU DOBITE:

- SADNE SADIKE
- TRAJNICE
- OKRASNO DREVJE IN GRMOVNICE

NE POZABITE NA
MATERINSKI
DAN!

VSE ZA VRTIČARJE:

SADIKE, SEMENA, ZEMLJA ZA PRESAJANJE
IN SAJENJE, GNOJILA, VRTNO ORODJE,
ZAŠČITNE KOPRENE IN FOLJE ...

SEMENSKI KROMPIR ZA VRTIČARJE IN VEČJE PRIDELOVALCE

-15%
NA IZBRANE SORTE
SEMENKEGA
KROMPIRJA

DOMAČE DOBROTE:

SUHE MESNINE,
PAŠTETE, DOMAČI SIRI,
DOMAČI JOGURTI
IN SKUTA, ŠTRUKLJI ...

ŽE ZA
15.590 €
 Z BOGATO OPREMO*
 Z UGODNOSTMI DO 2.700 €

*cena velja za model renault captur limited tce 90 in že vsebuje redni popust v višini 500 € ter dodatni popust v višini 800 €, ki velja ob nakupu z renault financiranjem. ostalih 1.400 € ugodnosti sestavljajo subvencionirano obvezno in osnovno kasko zavarovanje za 99 € v vrednosti 351 €, podaljšano jamstvo (5 let ali 100.000 km, karkoli se zgodi prej) v vrednosti 500 € in vzdrževanje za motor tce 90 po polovični ceni (5 let ali 100.000 km, karkoli se zgodi prej) v vrednosti 550 €. pogoj akcije je sklenitev finančne pogodbe z minimalno financirano vrednostjo 6.000 €, minimalnim trajanjem 36 mesecev z renault financiranjem. pridružujemo si pravico do napak. več informacij o ponudbi, nakupu in pogojih nakupa je na voljo na renault.si. poraba pri mešanem ciklu: 5,7-6,6 l/100 km. emisije co₂: 129-145 g/km. emisijska stopnja: euro6dfull. emisija nox: 0,0214-0,0336 g/km. emisija trdnih delcev: 0,00022-0,00033 g/km. število delcev (x10¹¹): 0,4-0,55. vrednosti meritev porabe in emisij ustrezajo novemu standardu meritev wtp. ogljikov dioksid (co₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev pm₁₀ in pm_{2,5} ter dušikovih oksidov. slika je simbolna. renault nissan slovenija d.o.o., dunajska 22, 1000 ljubljana.

Renault priporoča Castrol

RENAULT
 Passion for life

RENAULT CAPTUR

več na renault.si

Vaš trgovec v Cerkljah na Gorenjskem

PREŠA CERKLJE

Slovenska cesta 51, 4207 Cerklje na Gorenjskem
 04/281 57 00, www.presa.si

*Privarčuj
 z izbiro
 pravega
 ponudnika.*

Prodaja in dostava:

🔥 **EKSTRA LAHKO
 KURILNO OLJE**

🔥 **PLINSKO OLJE**

080 23 88

www.petroplus.si
info@petroplus.si

25 % popusta na premontažo pnevmatik do konca aprila

Darilo: vinjeta 2021

129 €
na mesec

OPEL Corsa 1.2
Turbo Edition

Darilo: vinjeta 2021

149 €
na mesec

OPEL ASTRA ST
1.2 Turbo Edition

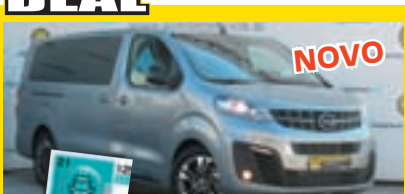
Darilo: vinjeta 2021

178 €
na mesec

OPEL Combo Life
L1H1 Enjoy

**BIG
DEAL**

BIG DEAL ZA NOVE IN MLADE OPLE – 3 brezplačni servisni pregledi in 7-letno jamstvo*

NOVO

Darilo: zimske gume in vinjeta 2021

373 €
na mesec

OPEL Zafira Life
Edition L 2.0D AT8

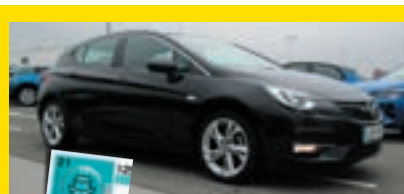

NOVO

Darilo: zimske gume in vinjeta 2021

217 €
na mesec

OPEL Grandland X
1.5 CDTI Enjoy

Darilo: vinjeta 2021

183 €
na mesec

OPEL Astra
1.5 D Business Elegance

OPLOVA
BLISKOVITA
PONUDBA //

JAMSTVO ZADOVOLJSTVA
VŠEČ VAM BO! ČE NE, GA PRIPELJITE NAZAJ.//

avtotehna | VIS
HVALA, KER NAM ZAUPATE!

080 88 82
opel.avtotehna-vis.si
info@avtotehna-vis.si

PE LJUBLJANA
PE KRANJ
PE ŠKOFJA LOKA

01 58 18 510
04 281 71 70
04 502 40 00

info.lj@avtotehna-vis.si
info.kr@avtotehna-vis.si
info.sk@avtotehna-vis.si

Kombinirana poraba goriva (po WLTP-ciklu): 4,7–6,1 l/100km in izpusti CO₂: 124–137 g/km. Emisijska stopnja: EURO 6d-TEMP. Specifične emisije dušikovih oksidov (NO_x): 0,0226–0,0374 g/km. Trdi delci: 0,00048–0,00073 g/km in število delcev: 0,03–0,34 * 10⁷/km pri dizelskih motorjih. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal iz prometa prispevajo k poslabšanju zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. *Več informacij je na voljo pri prodajnih svetovalcih Avtotehne VIS. Cene in podatki veljajo na dan poslanih objav v tisk. Pridružujemo si pravico do spremembe ponudbe ali napake v tisku. Reprezentativni primer finančnega lizinga za mesečno odplačevanje: Opel Corsa 1.2 Turbo Edition; vrednost predmeta financiranja znaša 13.690 € z DDV. Število obrokov je 84 (mesecev), polog pa znaša 40% (5.476 €). Mesečni obrok znaša 128,10 €. Obrestna mera znaša 7 %. Stroški obdelave in posla so vključeni v plačila na začetku. Morebitni dodatni stroški, ki nastanejo v primeru, da stranka ne izpolnjuje pogodbe in stroški priprave vozila na prevzem, niso vključeni v izračun. Jamstvo zadovoljstva s povratnim odkupom velja za vsa nova, nepoškodovana osebna vozila Opel, za katera je od izročitve novega vozila kupcu minilo manj kot 30 dni oziroma je bilo z vozilom prevoženih manj kot 2.000 km – katerikoli pogoj je prvi izpolnjen. Jamstvo zadovoljstva oz. garancija povratnega odkupa ni na voljo za vozila, ki so upravičena do subvencij Eko sklada za nakup električnih vozil, zaradi pogojev za pridobitev subvencij. Pridružujemo si pravico do spremembe ali ukinitve ponudbe. Slike so simbolične, navedena oprema je odvisna od različice in stopnje opremljenosti.